

ЖОЗЕФ-АНРИ РОНИ-СТАРШИ ЗАМЪКЪТ НА ЧЕРВЕНИТЕ ВЪЛЦИ

Превод от френски: Венелин Прошков, 1993

chitanka.info

I

— Почти осем е — рече старата Катрин, — господарят сигурно е останал да вечеря някъде... По-добре госпожицата да заповяда на масата.

С мургавото си лице, с тъмноогнените очи, с чупливата си катраненочерна коса и обрамчената от твърди косъмчета уста Катрин приличаше на стара вещица.

Девојката, която я слушаше, бе сякаш русокоса фея от галските гори, млада келтска жрица, скрила в пояса си златен сърп. Сияние бликаше от нея, от буйните ѝ коси с цвят на зора, преливащи се ту като паяжина, ту като златисти пашкулени нишки. Извърнатото ѝ към слугинята лице искреше с багрите на бисера и шипката, син пламък играеше в очите ѝ, сбрави невинността на северните хубавици.

Мястото на действието изглеждаше почти като приказно видение — древно благородническо гнездо от гранит с широк двор, опасан от зъбести зидове, от парк с побити в него червенолисти дъбове и букове и най-сетне от пояс гористи възвишения, чиито падини приканваха към витиевати блянове и неведоми промеждия.

Бе часът на вълшебствата, часът на дългите сенки, когато заревото още не е алено. Тих ветрец от изток бе погалил безбройните цветя и листи; невидими липи разпръскваха наоколо омайния си, опияняващ и скръбен аромат.

— Още не! — въздъхна Дьониз.

Старицата помърмори и изчезна, сякаш се разтвори във въздуха.

Дьониз впери взор в небесата, в хълмовете и дърветата. Наближаваше здрач, наситен с тътнеща заплаха и нега, затаила се в недрата му от векове.

Старата прислужница надникна отново.

— Господарят ще се сърди, ако госпожицата не хапне нищо... — настоятелно подхвърли тя. — Да наредя ли масата?

— Така да бъде! — съгласи се равнодушно Дьониз.

Тя яде бързо и не се почувства нахранена. Облаците я къпеха в сиянието си, съчетало оттенъците на медта, сярата и смарагдите. Тревогата на Дьониз нарастваше с нарастването на всепоглъщащите сенки.

Жерар дьо Морнъоз бе толкова точен мъж, че всяко забавяне или проява на небрежност от негова страна можеше да се дължи само на нещо значително. В случая това нещо трябваше да е извънредно значително... За да не се прибере у дома, след като младата му дъщеря и старата Катрин бяха сами, явно трябваше да го е възпряло сериозно препятствие.

— Какво ли се е случило... може би нещастие?

Пред очите на Дьониз изникна всичко, което може да сътвори младото, развихрено въображение. Тя беше чувствителна: гърлото ѝ се свиваше от уплаха, сърцето ѝ биеше лудо.

От няколко мига кучето вън ту лаеше, ту ръмжеше. Не беше плашливо или нервно животно. Когато минаваха случайни хора, пролайваше кратко: лаят му ставаше по-настойтелен, ако някой проникнеше в двора. Катрин бе отвързала синджира от нашийника му и Дьониз го наблюдаваше как броди покрай зида и души пролуката под входната порта. Беше як пес с жълтеникава козина, бърнест, понатежал и възстар. Имаше все още добро обоняние и извънредно остър слух. Явно бе възбуден.

Девојката влезе в двора и отрони полугласно:

— Какво има, Ягуар?

Ягуар притисна муцуната си към полите на Дьониз. Вдигна към нея дивите си, верни очи. Тя погали главата му...

— Е, Ягуар?

Той лизна с широкия си език нежната ѝ ръка и се насочи отново към зида, после към портата.

„Несъмнено нещо не е наред!“ — рече си Дьониз.

Точно тъй смяташе и Катрин. Тя се бе присъединила към господарката си, тъмноогнените ѝ очи сезираха в мрака.

— Някой скитник!... — промълви тя. — Досадници... Искат да спят в парка...

— Или браконьер? — подметна девојката.

Тази мисъл почти успокои старицата.

— Може и тъй да е... Тогаз ще се измае... с туй куче няма път за него насам.

Продължително излайване, последвано от хъркащо ръмжене, накара и двете да се сепнат. Сетне настъпи тишина; Ягуар сякаш се укроти.

— Измайва се, отива си! — подхвърли старата жена, по-скоро за да успокои Дьониз, отколкото себе си.

Ягуар все още изглеждаше напрегнат, ала изразът на очите му бе почти нормален. Не душеше тъй начесто и бе престанал да се зъби.

— Да се прибираме — каза девойката.

— Ще затуля кепенците и ще запъна здраво вратата — заяви Катрин. — Къщата е яка... Ще трябват бая здрави инструменти, ако някой рече да влиза.

— Дали да не приберем кучето?

— Туй не бива, госпожице... Не е редно... То вънка може да свърши работа... Малцина са тез, дето се пъхат по дворовете, ако има отвързан пес...

След десет минути капациите на прозорците бяха затворени, а двете врати — здраво залостени. Силно електрическо осветление заля малкия салон, в който Дьониз се опита да почете „Воденицата на река Флос“^[1]. Сегиз-тогиз в помещението надникваше мургавото лице на Катрин.

В продължение на половин час в имението настъпи пълен покой. Ягуар не помръдваше; полегнал пред колибата си, той сякаш се бе замечтал сред гаснещата жаравна на залеза.

„Дали беше само лъжлива тревога?“ — питаше се Дьониз.

Между фразите на Джордж Елиът в съзнанието ѝ се оформяха други, също тъй ясни — мисли за бандата, която бе хвърлила в страх близката околност. Само за една година тя бе ограбила двадесет къщи, на съвестта ѝ тежеше убийството на десет души. Издирванията оставаха безплодни.

Жестокостта, която проявяваха разбойниците, бе чудовищна. Убиваха старци с ритници; изнасилваха всички жени, дори най-възрастните; хората, заподозрени, че крият богатството си, осъмваха с обгорени ходила, изтръгнати нокти и лица, залени от киселина.

В самота, сред мрака, който се сгъстяваше над замъка и съседните хълмове, образите сякаш се открояваха по-рязко.

Изтънчената нервна система, нежната и чувствителна душа на Дьониз тръпнеха пред всичко грубо и свирепо, което тя откриваше дори в ежедневието. Освен това беше щастлива, съзираше пред себе си бъдеще, също тъй завладяващо, както бе изминалото детство... Ето защо очакването в мрака на нощта я плашеше още повече...

Катрин бе седнала близо до вратата на едно ниско столче. Напрягаше слух. В нея не бе изличен вечният някогашен ужас на селяните пред премеждията, пред кастеланите, пред старите войскари в отпуск и пред призрачната поява на разбойниците. Тя също се боеше, ала зад нейната боязън прозираше съпротивителна сила.

— Имаме револвер, брадвè, сабята на господаря, па и ловна пушка; аз знам как се зарежда, госпожице...

Прекъсна я яростен, настървен лай, чу се изхъркването на звяра, който напада... Сетне се разнесе остър, предсмъртен вой...

— Ягуар е мъртъв! — прошепна Дьониз.

Изправи се; цялата трепереше. Нямахше място за съмнения; Ягуар току-що бе загинал.

Катрин също бе уверена в това. Беше застанала във войнствена поза; огнените ѝ мрачни очи святкаха като очи на вълчица.

— В двора са... Идат... Идат! — въздъхна девойката. — Не можем да чакаме пощада!...

Внезапно си представи, че е попаднала в ръцете им; към изтезанията се прибавяше онова гнусно нещо, което нямахше облик в съзнанието ѝ и затова ѝ се струваше още по-ужасяващо.

— Трябва да се защитаваме! — рече Катрин.

Тя отвори вратата и прекоси преддверието със стъпка на горски звяр; скоро се върна с брадвичката, със сабята, револвера и ловната пушка. Каза:

— Имаме дванайсет заряда!... Можем да стреляме през прозорчето... ако не ги умерим, поне, току-виж, сме ги стреснали.

Макар да не притежаваше върлия селски нрав на Катрин, Дьониз не бе страхливка. Тя пое заредения револвер, докато слугинята приготви карабината... После отново се заслушаха.

Пълна тишина. Дори ветрецът бе стихнал.

— Стъпки! — промълви накрая Дьониз.

Свръхизостреният ѝ слух ги бе доловил ясно, макар че бяха приглушени, сякаш се движеха хищници. Сетне се разнесе леко

подраскване.

Катрин се спусна напред. Щом стигна до високата, обкована с желязо дъбова порта, отвори бързо прозорчето и кресна пронизително:

— Кой там?...

Дращенето секна.

— Знаем, че сте там — изкрещя яростно старицата. — Знаем, че сте разбойници. Но си имаме оръжия...

Доближи отстрани лицето си до малкия зарешетен отвор. Съзираше само мрак, звезди, зидове, меките очертания на дърветата... Въпреки това стреля.

Гърмежът отекна злокобно в преддверието.

— Не се боим! — възкликна тя. — Ще си пазим кожите... и ще надупчим вашите... Мен ми е все тая.

Отново тишина — дълбока, като в пустиня. Катрин сметна, че ги е подплашила... Върна се при девойката.

— Ако е бандата на Фламагул — подметна тя, — ще се разкарат... не обичат да се бият...

— Слушайте!

Стърженето отново бе започнало, скоро го последва и отчетливо скърцане.

— Пила или трион... — изръмжа слугинята. — Тъй! Искат да прекълцат вратата, ама желязото ще ги спре...

Дъониз отлично разбираше, че никакво препятствие нямаше да спре бандитите. Ужас я връхлетя. Имаше усещането, че е далеч от всяка човещина, сякаш бе в дива, девствена гора: ония, които идваха, бяха по-страховити от тигри, от ягуари.

— Свършено е с нас!

Внезапно ѝ хрумна нещо. Господарското имение бе тъй усамотено, че Жерар дьо Морнъоз неведнъж бе обмислял възможността за нощно нападение. Бе казал на Дъониз:

„Ако някой път се случи нещо в мое отсъствие, държа в писалището си две хиляди франка в злато... Предложи ги. Има голяма възможност разбойниците да предпочетат сигурната плячка пред друга, по-значителна, ала съпроводена с по-голям риск...“

— Ела бързо! — извика девойката.

Катрин не я запита нищо. Дьониз се изкачи тичешком до първия етаж, измъкна ключа, скрит в едно ковчеже, и отвори старото писалище, изработено в стила на Бул^[2] грабна оттам кожена торбичка, след като провери, че е напълнена със злато, и слезе също тъй припряно.

Отиде право при вратата, която се опитваха да разбият, отвори капака и извика:

— Слушайте... ако искате да се махнете, ще ви дам всичките пари, които се намират в замъка... кълна ви се, че няма да се оплачем.

Обади се дълбок глас:

— Отворете, животът ви ще бъде пощаден.

— За какво ви е? — изпищя Катрин. — Нали няма други пари?...

— Отворете! — повтори същият глас...

Въпреки тъмнината Дьониз различи един висок на ръст мъж, чието лице бе покрито от платнена маска.

— Ще се борим! — писна вбесената прислужница. — Като насилите тая врата, ще трябва да насилвате и други...

— Животът ви ще бъде пощаден! — рече пак мъжът.

Трионът отново поде еднообразната си песен.

Мрак изпълваше душата на Дьониз. Преди всичко тя не вярваше на думата на разбойника, пък и вече й се привиждаха неща, по-жестоки от смъртта...

Катрин замлъкна. Разсъждаваше... След миг поведе Дьониз към малкия салон и запита:

— Нали имате джобно фенерче с батерия... госпожице?

— Да, — отвърна учудено Дьониз.

— Трябва веднага да го вземете.

— Защо?

— Ще слезем в подземие то... То е разделено на три... Ще трябва да разбият три врати... пък и мисля... мисля... Ама елате бързо... както са я подкарали, ще свършат скоро.

Хрумването на Катрин бе добро. Защитените от здрави врати подземия можеха да се окажат сносно убежище.

Дьониз намери фенерчето си; Катрин от своя страна събра в престилката си няколко свещи и кутия кибрит...

Спуснаха се бързо по каменното стълбище, което се виеше надолу в мрака. Пред тях се изпречи ниска врата, Катрин я отвори с голям, старинен ключ, сетне го превъртя два пъти от другата страна. Мазето бе просторно, същинска пещера; в него се съхраняваха хиляди бутилки вино, дърва и въглища...

Бегълките напрегнаха слух — и двете чуваха отлично. Горе скърцането не бе стихнало, вратата явно се държеше още...

— Да не губим време! — рече старата жена...

Тя се запъти към един полускрит проход в дъното на подземието, отвори вградената врата и откри нова, по-малка пещера — второто подземие. В него се валяха разни предмети — железария, прогнили сандъци, бъчонки, негодни инструменти.

Двете отново наостриха уши, преди да затворят зад себе си.

— Вратата още не е поддала! — каза Катрин.

Дръпна Дьониз към третото помещение на подземието — то бе по-неприятно дори от второто, беше почти празно.

На една желязна кука висеше древна наметка, почти напълно покрита с мухъл: тая дреха навяваше смътни мисли за стари времена — мрачни и тайнствени.

— Готово!... — изръмжа прислужницата, след като залостиха вратата. — Може пък да сме се отървали... Не виждам за какво им е да идат подир нас... Няма смисъл, и тъй могат да грабят, без някой да ги спре...

Имаше логика в това. Надеждата нахлу с пълна сила в сърцето на Дьониз.

— Ще запаля една свещ — обади се пак Катрин. — Трябва да ви пестим батерийката... Ето!...

Изглеждаше като светулка в цистерна. Сенките на двете жени затанцуваха по грапавите стени. Сегиз-тогиз се чуваше как някоя капка цопва на пода.

— Па и да решат да ни пипнат — продължи Катрин, — ще им отнеме поне час. Имаме време. Просто тъй го казвам, щото може да има начин да излезнем оттук. Има изход. Знам... Вършил е работа, когато е станала Революцията, та даже и когато е имало битки за религията... Господарят не се е занимавал с това, ама аз като бях мънзърка, някои момчета твърдяха, че са се промъквали... Искате ли да го потърсим?... НеЙде в дъното трябва да е!

Дьониз изслуша старата жена без особено удивление. Тя също навремето бе чувала приказки за тайния изход. Не им беше обръщала внимание, защото нямаше навик да слиза в подземията.

— Готова съм — отвърна тя.

Катрин запали втора свещ и започна да изучава стената. Обиколиха няколко пъти избата, без да открият нищо.

Спря ги някакво далечно изтракване. Катрин промърмори:

— В замъка са!

Същевременно застана пред един безформен камък, осеян с вдлъбнатини и издутини. Огледа го с нарастващо внимание; сурова усмивка плъзна по лицето ѝ, тя присви очи:

— Я чакай... сега се сещам... веднъж идвах тук... е, беше бая отдавна!... Нямах и седем годинки... с дребния Морьотурн... Тоя камък имаше някакъв номер... Не е с механизъм... туй нещо си работи от стотици години...

Заопипва го, забута, задърпа с грубите си пръсти.

— Не, не е така... я сега! Ръката се пъхаше в една цепка...

Катрин опита на няколко места; най-сетне възкликна:

— Май стана... ето, мръдна... върти се... ето го отвора... Да, това е!... Познах го...

Беше се открила доста широка дупка, висока не повече от четири стъпки.

Слугинята пъхна навътре свещта, която държеше, и пред очите им се откри подземен проход.

— Все едно, че беше вчера. Спомних си всичко. В дъното на коридора има едно таквоз устройство... голяма плоча върху четири камъка... През там се излиза в парка, госпожице. Какво да правим?

Дьониз се колебаеше. Имаше голяма възможност разбойниците да се задоволят с откраднатото горе. За какво им бе да преследват бегълките?

— Може би тук е по-сигурно?

— Както рече госпожицата... Все пак... А!

Катрин долепи ухо до стената:

— Смъкват се към подземие... Направете като мен... и ще чуете...

Дьониз последва примера на старата жена. Екотът на тежки стъпки проникваше през каменните прегради. Кръвта отново нахлу в

сърцето ѝ; дъхът ѝ спря, за миг тя застина от ужас.

Вече се бе сметнала за спасена: по-нататъшното развитие на драмата в това подземие ѝ се струваше още по-страховито. Щом я следваха, значи не ги ръководеше единствено желанието да извършат обир. Искаха и нещо друго, навярно свързано със самата Дьониз. Девическото въображение придаваше на загадката облик на злокобно тайнство, на чудовищно предание.

Тя отпрати помътнял взор към мрачния тунел, запали електрическото фенерче, чиято светлина бе по-равна и по-сигурна от пламъчето на свещта, и рече:

— Да бягаме!

Старицата се промъкна напред в тъмното. Приличаше на дивачка — приведена, с ловна пушка през рамо, с брадвичка в едната ръка и със свещ в другата. Подът бе хлъзгав и неравен, напредваха мъчително. Бягството им бе напрегнато, трескаво.

Наклонът надолу продължи тридесетина разкрача, сетне тунелът се заизкачва. Покатериха се по стръмнина, върху която личаха следи от някогашни стъпала и след три минути приближиха до широко отворстие, над което Дьониз съзря смътните очертания на келтски паметник.

— Изпълзва се под масата — каза Катрин и стори тъкмо това.

Полускрита зад каменната маса, зееше доста голяма дупка, затулена вън от растения.

Катрин промълви:

— Навремето беше по-скришно... Имаше капак, покрит с трева.

Намираха се наскред парка; измежду клонките надничаха звезди: тиха, ведра, благоуханна, изпълнена с мечтания лятна нощ.

— Накъде? — попита старицата. — Към селото или към пазача? Пазачът е малко по-наблизо... ама е сам.

Дьониз се поколеба. Имаше доверие на стария пазач Мишел; знаеше, че е разумен, храбър, сръчен, никой не познаваше по-добре от него горските пътеки и цялата околност. Ала Катрин правилно бе споменала — той беше сам, а разбойниците явно бяха мнозина...

Освен това можеше да се окаже, че пазачът е излязъл на обиколка: често тръгваше нощем да дири браконieri и други грабители...

— Към селото! — каза тя.

Известно време търсиха пътеката, която водеше натам. Подухна ветрец. Той стенеше в листата или може би нашепваше нещо; сегиз-тогиз сякаш отекваха стъпки; Дьониз спираше с разтуптяно сърце.

— Няма нищо! — твърдеше слугинята. — Времето им беше малко. Щом не ни спипаха на изхода, имаме поне четвърт час преднина.

За миг тия думи успокоиха Дьониз. Тя бързаше; струваше й се, че с всяка крачка се доближава до избавлението.

Вял светлик се разстла над браницето, сякаш се бе появило незнайно същество; в далечината, полускрит от листата, поляка се издигна огромен, ален нащърбен кръг. Девојката бе обзета от боязливо преклонение, сякаш самата природа й оказваше помощ.

Добраха се до края на парка. Между него и гората имаше запусната, обрасла с бурени ливада. Преди да пристъпят напред, се озърнаха.

— След десет минути ще стигнем! — рече Катрин.

Трябваше да прекосят гористата ивица и да минат по мост, построен над потока. Претичаха през ливадата и се озоваха сред стари дъбове, росли тук от хилядолетия — същите, сред които са се таили галските племена.

Скоро чуха ромоленето на водата; около нея светлината бе по-ярка... Животът отново като че се връщаше към тях — възхитителен, всепоглъщащ... Преминеха ли моста, селото бе съвсем близко. Безмерно упование завладя Дьониз.

Мостът се намираше почти веднага след гората. Съзираха го вече между стволите, по-далеч трепкаше белотата на водната повърхност.

— Готово! — възкликна Катрин.

Бяха излезли от гъстака — приближиха моста, покрит с дървен навес, както в стари времена...

Внезапно и двете отстъпиха... Дьониз изпищя ужасено.

[1] Роман от викторианската писателка Мери Ан Евънс (1819–1881), издаден под псевдонима Джордж Елиът (вж.изд.на „Народна култура“, София, 1987, прев. Илияна Сараулева). — Б.пр. ↑

[2] Андре-Шарл Бул (1642–1732), парижки майстор-мебелист, чиито произведения се отличават с изящна дървообработка и със седефени и медни инкрустации. — Б.пр. ↑

II

— Четири часът е — забеляза Жерар дьо Морнъоз. — Време е да потеглям.

Четирима мъже седяха в градината на странноприемница „Гран Сент-Елоа“ в Шамронд.

Двама стари и двама млади. Жерар дьо Морнъоз имаше характерните за мъжете на Турен черти — изящни, малко лукави, беше със студени сиви очи, строен, среден на ръст. Общо взето, във външността му нямаше нищо забележително.

Точно обратното, другият старец — Робер дьо Фрамре — привличаше погледите с почти исполинския си ръст, с лъвската си глава, с хищните си златисти очи.

Младежите бяха направо невероятни. Единият, Гийом дьо Фрамре, едър почти колкото баща си, напомняше герой от стара скандинавска легенда с масивния си череп, с грубоватото си, но свежо и приятно лице, с корсарските си, жълтеникави, осеяни с нефритени искри очи...

Другарят му имаше съвсем странен вид, или по-точно чуждестранен — кожата му беше с канелен цвят, черните му очи — леко издължени, косата — твърда като тел, оттънъкът ѝ се сливаше с блясъка на очите му. Наричаше се Такра и бе дошъл от Нова Зеландия, бе вожд на племе, притежавало някога голяма власт — Мъжете от Триречието.

Още едно живо същество се бе излегнало на земята — гъвкаво и мършаво куче със сребриста, тук-там синкава козина; топазените му очи озаряваха здрача... Беше от древна порода, такива като него вече не се срещаха дори из Железните планини.

Старците се обичаха, приятелството им водеше светлото си начало още от ранното им детство. Бяха се събрали за една седмица по случай завръщането на Гийом от Австралия. Тази седмица, прекарана в господарския дом на Морнъоз, сред парка и Соколовата гора, промениха съдбата на младия мъж.

Особено сутринта животът му се бе преобразил до неузнаваемост.

Това се случи край езерцето, в сянката на върбите. Гийом седеше на една порфирена пейка и четеше дълго писмо, което бе получил от Мелбърн. Полегнало в нозете му, неговото куче Нептун напомняше с позата си за митологичен звяр, за първите кучета, опитомени някога от пещерните хора...

По една пътечка се зададе Дьониз, завтече се към малката люлка, закачена на шестдесетина крачки от езерцето. Засмя се безмълвно, сякаш даваше воля на радостта си, че е тъй млада, намести се на люлчицата и се залюля бясно.

Светлите ѝ поли досягаха клонците, косите ѝ се виеха като пърхащо златно гнездо... Внезапно фибите, които ги крепяха, изпопадаха и те се развяха — дива, възхитителна, жарка, изящна, свръхестествена грива.

Гийом затвори очи. Ръцете му трепереха. Смущението му нарастваше от съзнанието, че е станал неволен свидетел на едно тайнство и че Дьониз би се възмутила, ако научеше за това...

Тя не го научи. Събра в шепи косите си и побягна към двора на Соколовия дом.

Тоя спомен опияняваше Гийом като чудно вино и го терзаеше с пламенната печал на зараждащата се любов.

— Ще бъда там преди седем часа... — продължи Морньо̀з. — Всъщност малко се тревожа... Камериерът ми е в отпуск... Градинаря също го няма...

— Според мен областта е спокойна — отвърна Робер дьо Фрамре.

— Откак се помним е тъй; хората са прилични... тук-там браконьерство или някое дребно провинение... ама то си е в кръвта на нашите земляци. Все пак Дьониз за пръв път остава сама там със старата Катрин. А Соколовият дом е самотно място!

— С колата си пристигнал дотук за близо три часа...

— Можех да карам по-бързо, но на места пътят е лош.

С тия думи двамата старци се изправиха: Морньо̀з изглеждаше дребничък край огромния Фрамре. Младите хора ги последваха към навеса, където бе оставен автомобилът. Преди обед Жерар го бе проверил основно.

— Толкова се радвам, че те видях пак, Гийом... — каза той. — А с теб, стари приятелю, ми се иска да се срещаме по-често... Наоколо е такава пустота... Ония, с които имахме общи спомени, вече си отидоха.

— Скоро ще дойдем отново.

Старците се прегърнаха с онова леко вълнение, което напредналата възраст придава на всяко сбогуване. Морнъоз гледаше приятеля си с възхищение.

— Стърчиш като Наполеонов гвардеец! — рече той. — Какъв ли герой щеше да излезе от теб през Средновековието... само да нахлузиш една рицарска броня...

— Не обичам побоищата... — отговори спокойно Фрамре. — Също и всичко, свързано с човешката смърт...

— Довиждане, мили Гийом — каза топло Морнъоз. — Ти си ми почти като син. Идвай по-често да ни навестяваш... Фрамре, станал е як като тебе.

Жерар стисна отново ръката на Такра, маора^[1], който бе невъзмутим като каменно изваяние...

Автомобилът прекоси градчето и пое с доста голяма скорост по пътя. Морнъоз бе добър шофьор — имаше остри очи, контролираше движенията си и никога не се разсейваше. Колата бе сякаш допълнение към цялото му същество, тъй добре се нагаждаше към машината целият му човешки инстинкт.

Докато пътуваше, той си мислеше ту за Фрамре, ту за Дьониз. Обичта му към неговия приятел бе покълнала, откак се помнеше. Сякаш я бе придобил още с раждането си. Грубоватият, силен като бик Фрамре беше простодушен, ала неочаквано проявяваше остроумие, а понякога ставаше дори лукав.

Не се бяха смразявали за нищо. Исполинът бе търпелив, Жерар — сантиментален, така че помежду им никога не бе имало от ония спречквания, които оставят горчилка в човешката душа.

Гийом бе с по-сложен нрав от баща си и не беше толкова миролюбив. Воден от ненаситното си любопитство, на двадесет и седем години вече бе прекосил четири континента. Той току разкриваше някоя своя изненадваща, та дори и загадъчна черта. Морнъоз тъй и не бе успял да го разбере напълно, ала го обичаше не по-малко от баща му.

Колкото до Дьониз, тя бе неговата душа, неговият живот, в нея бе вложил цялата си нежност, всичкия си блян за красота. Съдбата се бе оказала малко сурова към Морнъоз, любовта го бе връхлетяла за кратко, нито една от юношеските му мечти не се бе сбъднала и Дьониз му заменяше всички възможности, всички случайности и страсти, за които бе жадувал безплодно.

Колкото по-безсмислен му се струваше собственият му живот, толкова повече душата му се сливаше с душата на Дьониз. Постепенно всичко бе изгубило за него значението си, освен светлият ѝ образ. Тя бе център на мечтите му, на възжеланията му; искаше му се да си остане завинаги при него — огромен страх го обхващаше вечер, като си помислеше, че все някога ще се появи някой мъж и ще му я грабне.

Денят бе хубав и светъл, автомобилът с лекота поглъщаше разстоянията. Не бяха минали и четиридесет минути, откак бе излязъл от двора на странноприемница „Гран Сент-Елоа“, а вече бе подминал село Кене, което бе на двадесет и шест километра оттам.

„До шест и половина ще се прибера!“ — каза си Морнъоз.

Даде звуков сигнал, преди да навлезе в един завой, и отведнъж се разнесе гръм, колата се разтърси, подскочи, за малко не се преобърна...

Морнъоз едва не излетя от седалката, стори му се, че ще се озове на пътя, ала се съвзе полегнал в спрялата кола — леко натъртен и замаян. Надигна се веднага, озърна се, постепенно започна да идва на себе си.

„Какво ли стана?“ — запита се учуден и стреснат.

Отвън колата изглеждаше непокътната. Жерар вдигна капака и незабавно си даде сметка, че моторът не е в ред. Въпреки това не можа да открие причината за злополуката. Особена миризма издаваше, че е имало взривно вещество, но къде? Как е било пъхнато вътре и кога? Защо взривът не е избухнал по-рано? Без съмнение това бе атентат.

— Но защо? Защо?... — възкликна той. — Та аз нямам врагове...

Огледа местността в очакване да зърне престъпника; в съзнанието му нахлуха объркани, тягостни мисли.

„Трябва да има причина... освен ако е дело на безумец. Но каква е причината? Да ме ограбят? Тук няма никой. Да ми попречат да продължа нататък?“

Непоносима тревога се загнезди в гърдите му; той повтори:

— Да ми попречат да продължа нататък... да ми попречат да се върна в Соколовия дом... Звучи налудничаво... но все пак!

Дълбоко в подсъзнанието му зрееха мрачните предчувствия, които се развихрят в мигове на напрежение. Неизменно се връщаше към единствената възможност: някой или някакви хора бяха решили да забавят завръщането му — следователно Дьониз бе застрашена. Най-вероятно възнамеряваха да оберат Соколовия дом: значи, девойката бе в опасност.

Може би само си внушаваше, ала сполетялата го умишлено предизвикана злополука съвсем не бе внушение...

— Трябва веднага да се прибера! — заекна той.

Думите увиснаха във въздуха. Ясно си представяше как онези нападат благородническия дом, как Дьониз тръпне от ужас, как нахълтват разбойниците и от гърдите му се изтръгна вик, изпълнен със страдание.

За няколко мига почти загуби разума си. После мислите му се проясниха и той си повтори, за да се стегне:

— Трябва да бъда хладнокръвен!

Най-напред се налагаше да открие превозно средство, а това средство можеше да бъде единствено автомобил: с конска кола щеше да пристигне в полунощ!

Отправи се към село Кене. То бе малко селце с около двеста-двеста и петдесет жители, странноприемницата му бе твърде прилична. Морнъоз отиде първо там.

Пълният, четиридесетгодишен гостилничар играеше карти с двама мъже, единият от тях бе с почернено лице и навярно беше местният ковач.

Четиридесетгодишният мъж се изправи, когато се появи посетителят.

— Стана беля с автомобила ми — каза малко грубо Жерар.

Мъжът с почерненото лице вдигна глава.

— Сигурно в селото няма моторна кола? — продължи пътникът.

— Нито в селото, нито из околността — отговори гостилничарят.

— Най-добре господинът да отиде до Шамронд. Само там може да се намери такова нещо... пък и знам ли!

Жерар поразмисли. С каруца щеше да пътува до Шамронд повече от час и половина, та дори близо два часа... Нищо друго обаче

не му оставаше.

— Ще ми запрегнете ли бързо кола, за да отида до Шамронд? Ама конят да е свестен. Ще платя добре.

— Ще стане за десет минути и ще ви струва трийсет франка...

— Благодаря. Действайте. Някой би ли могъл да се погрижи за автомобила?

— Аз, господине — обади се ковачът, — разбирам от тия работи.

— Ще ви възнаградя богато, ако го докарате в селото.

— Разчитайте на мен.

— Разчитам на вас и ви благодаря.

Морнъоз чак го втрисаше от нетърпение. Беше като загащен звяр; тревогата не му даваше мира... Конското трополене и подвикванията на мъжа, който подготвяше колата, изостряха тягостно мъката му.

Гостилничарят се появи и рече:

— Готово!

Жерар се хвърли към колата, старичка двуколка, която навярно за четвърт век бе избродила всички панаири из околностите. Конят беше дългокрак и се оказа пъргав. Някакво създание, подобно на кенгуру, с невероятно къси ръце и раздалечени, леко кървясали очи, изпълняваше ролята на кочияш.

— Няма да се мотаем — каза Жерар — и ще ви дам нещо отгоре.

— Крантата взима по петнайсет километра на час, гос'дине... има хъс и е жилава.

Добичето препусна напред. Човекът-кенгуру не го бе похвалил напразно: биваше си го. Въпреки това Морнъоз имаше чувството, че стоят на място; единствено разумът му подсказваше, че нервите го лъжат.

— Чух, че господинът иска да наеме автомобил — каза мъжът-кенгуру, след като конят отхвърли една левга^[2]. — В Гран Сент-Елоа има един... Ама ако господинът познава нотариуса, неговият е по-добър.

Жерар познаваше нотариуса Корнъовен от поне двадесет години. Той благодари на кочияша и отново се умисли. Беше се поуспокоил, но положението му се струваше все тъй трагично, освен това към всичко се добавяха и игрите на въображението, които ни нападат като призраци, щом се видим заплашени от съдбата. Почука по дървената

седалка; усети, че се кръсти; дори отправи тайна молитва към Всевишния. Този мекосърдечен човек никога не се бе отричал напълно от вярата. Сегиз-тогиз тя го изпълваше и тогава светът сякаш се преобразяваше...

На моменти усещането за опасност изчезваше. Бедата с автомобила можеше да е само дело на противен шегаджия, каквито се срещат във всяко общество. След това обаче му хрумваше колко ли усилия са предшестваха атентата — явно бе използвано твърде хитроумно устройство.

„Дали пък взривът не се е забавил съвсем случайно?“

Изреждаше в паметта си събития, които му се бяха стрували някога пагубни, а бяха приключили безобидно и дори благоприятно... Смелостта му се възвръщаше най-вече от това, че отново щеше да види Робер дьо Фрамре...

— Петнайсет километра! Опапа ги за петдесет и пет минути! — отбеляза победоносно мъжът-кенгуру, като си погледна часовника. — От сой е, господине!

Изгубиха петте спечелени минути в чакане пред една железопътна бариера. Двуколката пристигна в странноприемницата „Гран Сент-Елоа“ в осемнадесет часа и четиридесет и три минути.

Морнъоз заплати курса, като добави отгоре и две сребърни петфранкови монети, които изпълниха мъжа-кенгуру с тих възторг, а после запита дали може да види съдържателя и Робер дьо Фрамре — те се появиха почти едновременно...

— Какво се е случило? — възкликна Робер с привидно сдържан тон, зад който нерядко скриваше дълбокото си вълнение.

Морнъоз му обясни набързо, но ясно положението. Робер го изслуша, обзет от смут; току-що прибралият се Гийом стоеше зад него, а устните му леко потрепераха...

— Трябва ми кола, и то начаса! — заключи Морнъоз. — Ако успея, ще взема колата на господин нотариуса Корнъовен...

— Господин нотариусът не е в Шамронд... Замина вчера с автомобила — отвърна съдържателят.

— Ами вашата кола?

Произшествието бе притеснило стопанина и той се колебаеше. Жерар долови какво го тревожи:

— Няма защо да се безпокоите... Естествено, поемам всички разходи; знаете, че съм платежоспособен.

— Освен това аз също давам гаранция, заедно с господин Морнъоз — обади се и Фрамре.

— Само по-бързо! — добави припряно Жерар.

Съдържателят се поклони и отиде да издаде нужните заповеди.

— Идваме с вас — заяви Гийом. — Ако се е случила беда, по-добре ще е да бъдем четирима. Нали, Такра?

Усмивката на Такра разкри зъби, остри като зъбите на дивото куче динго.

— Да не забравяме и оръжията... Предполагам, че всички имаме револвери, нали? — продължи младият мъж. — Такра винаги носи дългия си нож; аз имам бастун, който е същински боздуган; татко е с тоягата си. А вие, господин дьо Морнъоз?

— С револвер съм.

— Можем да ви предложим автоматично отварящ се нож... с двойно подсигурена пружина...

Стопанинът се появи:

— Готово!

Колата чакаше пред външния вход. Жерар и Гийом пожелаха моторът да бъде прегледан основно.

— Здрава е — заяви стопанинът, — но не е много бърза. Освен това не бива да прегрява... Пазете я...

— Седем без десет!... — каза Фрамре. — Към десет ще бъдем при Соколовия дом.

— Много късно! — изстена Морнъоз.

— Уви! — въздъхна Гийом.

Морнъоз потегли. Тежката машина постепенно ускори ход и на излизане от града вдигнаха над тридесет и пет километра в час. Златният залез озаряваше пасбищата и посевите; целият простор струеше неведоми обещания, изпълваше го оная радостна тръпка, която вечно носи разочарование на хората, откакто мечтата се е смесила с непреодолимия действителен свят.

Никой не говореше. В душата на Гийом древният дух на любовта примесваше смътната си прелест с мрачни предчувствия. Мъката и

страхът на Морнъоз се поуталожиха, понеже най-сетне бе предприел нещо. Маорът се наслаждаваше на високата скорост и на приключението: макар да се бе обучавал в колежи и да говореше няколко езика, сърцето му бе почти недокоснато от цивилизацията; сред своите бе познат под името, дадено му от неговия род — Червения облак; беше съхранил гордостта на дедите си, а също тъй находчивостта, животински верния инстинкт и отличното зрение, с които се бяха отличавали те.

С Гийом го свързваше бойна дружба: двамата заедно се бяха сражавали срещу банда убийци, които бяха врагове и на маорите, и на белите; взаимно се бяха спасявали от невероятни опасности...

Хладнокръвието на Робер дьо Фрамре бе не по-малко от хладнокръвието на Такра; той бе оптимист по природа и макар да се опасяваше от най-лошото, просто не му се искаше да повярва.

Подминаха село Кене; автомобилът на Морнъоз бе преместен до ковачницата; майсторът вдигна почернялата си ръка и викна:

— Не се бойте!... Няма да изчезне...

Съдържателят на гостилницата размаха шарен каскет.

Не им се случи нищо друго, достойно за внимание, само спираха на два пъти за кратко. Разговорът между пътуващите се състоеше от дълги паузи и кратки изречения — те бяха в плен на драма, каквато единствено човешките същества познават на нашата планета, вътрешно изживяна драма, чието развитие е предстоящо и чийто ужас се дължи на възможността да предвиждаме, дарила ни господство над света, ала и най-жестоки терзания...

Свечери се и меката прелест на здрача засили тревогите на Морнъоз и на Гийом дьо Фрамре.

Младият мъж скръбно хвърляше взор към съзвездията, които тъй често бе наблюдавал по време на своите пътешествия: Орион, Лира, Касиопея, Херкулес, Коларя, Орела, а също и към ония най-бляскави звезди, които разцъфват първи при смрачаване и се стапят последни призори: Вега, Арктур, Ригел, Бетелгъоз, Козата, Алтаир^[3]...

Напомняха му светила, трепкащи над другото полукълбо — и най-вече Южния кръст, който нощем показваше пътя на Такра и на Гийом сред австралийските гори и савани...

— Вече е девет! — рече Робер дьо Фрамре. — Наближаваме.

Морнъоз бе престанал да мисли за двигателя: изцеждаше го докрай. Машината гълташе разстоянията с рев, който сегиз-тогиз звучеше плачливо. Фаровете мятаха напред дългите си електрически светлини...

Изтече половин час: острите очи на Такра и на Гийом разпознаха кулата на Соколовия дом, автомобилът проникна в гората, която се бе разстлала по възвишенията, мина през теснината и навлезе в голямата алея на парка. Тя отвеждаше до решетеста порта, през която се отиваше право в двора.

— Най-послед! — възкликна Морнъоз.

Почти радостният му вик прерасна в стон: портата бе широко разтворена. Жерар искаше да вярва, че това се дължи на небрежност, ала му бе известно колко предпазлива и безупречна бе Катрин.

Колата спря и Жерар изскочи от нея, а другарите му незабавно го последваха. Втурна се подире им и петият спътник — сребристо-синкавото куче, което нададе протяжен вой и притича към една безжизнена купчина наскреде двора...

Гийом бе запалил електрическото си фенерче. Виолетов лъч освети жълтеникаво тяло — плосък, неподвижен кучешки труп.

— Ягуар! — извика Морнъоз.

— Ягуар е мъртъв! — каза Гийом.

— А вратата на замъка е отворена!

За миг се вцепениха. Ужасът сграбчи Жерар с вълча хватка, студ го прониза до мозъка на костите.

Гийом вече се изкачваше по стълбите едновременно с Такра. Морнъоз се присъедини към тях.

Огледаха набързо приземния етаж и горните два: в стаите нищо не бе пипано; нямаше никакви следи от разбойниците, не личеше да е извършен обир. Като се изключат насилените врати, единствен знак, и то твърде противоречив, за състоялата се драма, бе натъпканата със злато кесия, която би следвало да се намира в писалището на Морнъоз, а бе поставена върху масата в приемната...

След като приключиха с претърсването, Гийом заяви:

— Няма съмнение... Дъщеря ви е отвлечена. И онези, които са я отвели, *не са крадци*.

— Следователно почти сигурно е, че животът ѝ не е застрашен — допълни Робер дьо Фрамре, който се стремеше да успокои приятеля

си, а не забелязваше, че Гийом е не по-малко потресен от Морнъоз...

Младият мъж се движеше като в треска; сърцето му биеше до пръсване, ала природата го бе надарила с издръжлива кръвоносна система, която помага на хората да запазят трезв разсъдък си и непоколебима волята си дори при най-страшно бедствие.

Морнъоз започваше да се отпуска. След като бе изразходвал толкова много нервна енергия, той беше на път почти да припадне.

Робер дьо Фрамре го прегърна и го отведе до едно кресло.

— Трябва да ги преследваме — продължи Гийом. — Засега догадките няма да ни отведат доникъде... Времето ни е скъпо: за щастие инстинктът може да ни поведе... и то безпогрешно.

Той се обърна към Морнъоз:

— Бихте ли ми дали някаква дреха на вашата дъщеря?

— Да — промълви Жерар, понечи да се изправи и залитна. — Горел... в стаята й...

Лицето на Гийом поаленя; за миг изпита смущението, което го бе споходило заранта при вида на разпилените коси на Дъониз. Въпреки това не се поколеба, изтича по стълбите, влезе в стаята на Дъониз, постоя малко, обзет от мъчителен възторг, вдишвайки нежното ухание, което се носеше вътре като полъх от чистата й душа, сграбчи една рокля, целуна я страстно и слезе обратно.

— Нептун!

Сребристото куче притича към господаря си.

— Внимавай, Нептун! Ще търсим диря.

Кучето бе чувало тия думи поне сто пъти и ги свързваше с нещо съвсем определено: и на Такра, и на него те навяваха спомена за безкрайните преследвания на убийците сред храсталаци и гори.

То внимателно подуши роклята; като че ли подлагаше на мъдър и безпогрешен анализ тънкия мирис, който се излъчваше от нея.

— Сега — напред!

Нептун затърси следата. Тя криволичеше из целия дом. Кучето понечи да се изкачи към горните етажи.

— Не!... — рече Гийом. — Не...

Нептун сякаш го разбра. Поколеба се минута-две, сетне се спусна по стълбата, която водеше към подземие.

Морнъоз усещаше нов прилив на сили. Той се включи в лова. Щом стигнаха до подножието на извитите стъпала и съзря отворената,

явно разбита врата на първото подземие, пред очите му просветна.
Дали пък Катрин не е знаела за тайния изход?
Пламенна надежда изпълни сърцето му.

[1] Маори — новозеландско племе. — Б.пр. ↑

[2] Около четири километра. — Б.пр. ↑

[3] Стари имена на звезди „алфа“ от съзвездията, изброени по-горе. — Б.пр. ↑

III

Под свода на моста бяха застанали двама яки мъже.

Лицата им бяха скрити зад платнени маски. Държача в ръце страховити сопи... За миг двете жени и двамата мъже останаха неподвижни; после мъжете тръгнаха напред.

Дьониз бе направо зашеметена и не помръдваше; старата Катрин обаче бе съхранила хладнокръвието си: войнствената ѝ кръв се бе разиграла и у нея се бяха пробудили бойният инстинкт и хитростта. Тя рязко сграбчи Дьониз за ръката и я повлече след себе си.

Един храст скри бегълките от очите на преследвачите; после Дьониз внезапно се озова сред гъсталак, през който минаваше нещо като просека, вероятно дело на сърните и елените.

С действията си Катрин явно бе объркала двамата мъже. Те бяха изостанали; въпреки това стъпките им отекваха, шумяха смачкани клони...

Прозвучаха изсвирвания, целящи очевидно да предупредят другите съучастници...

— Насам! — отсече решително Катрин.

Излязоха от гъсталака на една поляна; посред поляната се издигаше скала.

Тя приличаше на грубовата пирамида с неравни стени; Катрин вкара девойката в издълбана от природата дупка, в която и от двете страни имаше по една хлътнатина.

— В тая дупка — рече възбудено тя — по времето на Шарл X братя Ламблон са се били три часа срещу двайсет стражари. Хем не са били разбойници... били забъркани в конспирация. Не се бойте, госпожице, ей сегинка ще видят те! Ще постреляме с пушката, с револвера, па и с викове все ще докараме насам пазача или ще разбудим хората от селото.

Натика Дьониз в едната хлътнатина, прикри се в другата и изпищя пронизително.

Двамата мъже се бяха приближили. Спряха пред пирамидата; явно бяха изненадани. Катрин изпищя отново.

— Полека де... — рече по-едрият от двамата. — Не щем да ви убиваме... Ако ни принудите, вината ще бъде ваша!

Гласът бе суров, но не груб.

Дъониз отговори с въпрос:

— Какво искате от нас?

— Да ни последвате!

— Защо?

Мъжът се изхили:

— И да знаех, нямаше да ви кажа.

Млъкнаха. Странно примирение се прокрадваше в душата на Дъониз. За първи път в живота си проумя какво означава да бъдеш обречен, но не искаше да се предаде.

— Ха! Няма да ни кажете, я! — изкрещя ядно Катрин. — И си мислите, че ще повярваме на разбойници... Давам ви две минути, за да изчезнете. После почваме стрелба... и всичко живо от нашия край ще ви погне.

Отекнаха тежки стъпки. На поляната се появиха две други сенки.

— По-бързо! — обади се заповеднически глас. — И тъй доста се забавихме.

Оня, който бе изрекъл тия думи, беше едър, с широки рамене; впрочем и четиримата мъже изглеждаха яки и подвижни.

Катрин отговори с още по-силен писък. Сред нощната тишина викът ѝ навярно се бе разнесъл ясно поне на километър разстояние. За това можеха да попречат три неща: растителността, която обграждаше поляната, шумът на потока, който бе особено силен на това място, и посоката на вятъра...

— Напред! — заповяда едрият мъж.

Мярнаха се и други. Нападението започна внезапно, но предпазливо. Трима мъже минаха вляво от отвора, трима — вдясно... Катрин чакаше; бе вдигнала ловната пушка и макар да не я биваше много в стрелбата, можеше да се справи...

Изскочиха две сенки и изстреляха два изстрела; единият насилник падна; другият също бе пострадал от куршум и се дръпна бързо.

Катрин изрева:

— Всичките ще ви опухам!

Тя бе обзета от истински бяс, силите не само не я напускаха, а се бяха удвоили.

— Стойте! — рече онзи, който явно им бе командир.

Дьониз бе зашеметена, имаше чувството, че сънува. Изпитваше смътно желание да последва примера на Катрин: бе запънала петлето на револвера и беше готова да стреля, макар да изпитваше непреодолимо отвращение към всичко това.

Нападателите си поговориха полугласно, сетне се чу същият глас:

— Даваме ви три минути, за да излезете от прикритието... Пак повтарям, животът ви ще бъде пощаден. Ако откажете, знаем как да се справим с вас.

— Ние също знаем! — изхриптя насмешливо Катрин.

Настъпи тишина. Чуваше се само шепотът на вятъра в клоните. Витаеше тайнствена заплаха.

— Трите минути изтекоха! — каза водачът.

— Още ще изтекат! — отвърна трескаво старата прислужница.

— Ще видим! Принуден съм да ви съобщя, че ще ви опушим.

Двама от мъжете свалиха саката си и спокойно ги подпалиха, след което ги избутаха навътре в дупката със сопите. Разстла се смрадлив дим, Дьониз и Катрин се задавиха.

— Не се инатете! — рече мъжът.

Непоносима тежест сковаваше гърдите на Дьониз; тя направи опит да се съпротивлява, вкопчи се в стената на убежището си, ала непобедима сила я тикаше напред, принуждаваше я да излезе...

Катрин я изпревари. Тя се втурна навън с брадвичката в ръка и се нахвърли върху първия противник, който ѝ се мярна пред очите. Брадвичката се стовари; ала тоягата му отклони удара; две мускулести ръце притиснаха старицата, която впрочем бе леко зашеметена.

Същевременно друг разбойник улови Дьониз.

— Запушете им устите! — каза водачът.

Нареждането му бе незабавно изпълнено. Мъжът, който запуши устата на Дьониз, го стори донейде внимателно, ала с Катрин се отнесоха доста грубо.

Тя се дърпаше, мъчеше се да се изплъзне; след като наместиха здраво превръзката, внезапно като че се умири и престана да мърда,

ала от дивите ѝ черни очи струеше неприкрита злост...

— Да вървим! Ако не желаете да ходите, ще ви носим!

До двете застана по един мъж, уловиха ги за лактите и те поеха напред с бандата. Двама разбойници носеха ранения. Вървяха бързо.

Минаха на юг през гората; на пътя ги очакваше автомобил с просторно купе: шестместно, плюс две седалки отпред. Качиха най-напред пленничките и ранения.

Кучето Нептун мина през трите подземия на Соколовия дом. Стигна до изхода, през който бяха избягали Дьониз и Катрин, пъкна се вътре. Морнъоз, Такра, Робер и Гийом дьо Фрамре го последваха.

— Известен ли ви е този тунел? — запита Робер дьо Фрамре.

— Твърде добре... — отговори Морнъоз. — Макар че всъщност не съм го виждал близо четирийсет години. Води към парка...

Четиримата мъже стигнаха до келтската каменна маса. Морнъоз бе начело на групата, той ги водеше. Излязоха в парка, облян от седефено-сребрилата лунна светлина. Нептун не изпускаше дирята. Стигнаха до покрития мост и кучето се поколеба, объркано от множеството следи. Колебанието му трая кратко. Бързо прекоси гъсталака и изскочи на поляната, спря пред скалата...

Там догаряха някакви парцали. Гледката смути Морнъоз, обзе го смътен ужас.

— Милото ми момиченце... мъничката ми Дьониз! — изстена той. — Нима е била тук?

Отначало всички мълчаха. Сетне Такра се обади с равен глас:

— Двете жени са се скрили в дупката. Престъпниците са запалили огън, за да ги изкарат оттам.

— Ама нали просто са можели да влязат и да ги заловят... — отрони треперливо Морнъоз.

— Не — отвърна маорът. — Те са се защищавали. Някой е бил ранен!

Той посочи червени петна по земята:

— Тук е текла кръв!

— Господи! — промълви Морнъоз. — Да не би Дьониз?

— Съмнявам се — продължи Такра, — гледайте...

Бе взел от дупката ловната пушка, с която се бе отбранявала Катрин.

— Стреляно е два пъти. Падайки, раненият е притиснал това растение... тръните са откъснали парченце плат... и то е напоено с кръв. Този човек е бил улучен.

— А не може ли парчето плат да е от дрехите на Дьониз или на Катрин?

— Едва ли... Според мен нито дъщеря ви, нито прислужницата ви са носели вълнени дрехи... и то от този вид вълна.

— Вярно! — съгласи се Жерар.

— Впрочем ето още едно доказателство — намеси се Гийом, който изследваше земята с почти същото умение като маора.

Сочеше им следа, останала в една къртичина близо до къпината, смачкана от ранения. Беше следа от ръка.

— Несъмнено мъжка ръка! — поясни младият човек.

Настъпи тишина. Такра и Гийом продължиха издирванията си. Скоро Гийом заяви:

— Едно поне можем да твърдим със сигурност, имало е битка... С тия две странични вдлъбнатини цепнатината в скалата дава възможност за продължителна отбрана... Разбойниците са искали да приключат и затова са избрали да ги лишат от въздух... не са имали гориво или по-скоро не им е стигнало време да донесат, затова са подпалили дрехи. Естествено е, че са бързали: в крайна сметка селото е доста близо, изстрелите, а навярно и виковете на госпожица Дьониз и на Катрин са щели да привлекат вниманието... макар онова водопадче да вдига доста шум.

— И макар вятърът да духа в обратна посока — довърши Такра.

— Да продължим преследването! — промълви почти умолително Морнъоз.

— Налагаше се да си изясним обстановката — забеляза Гийом, — за да насочим Нептун...

Такра вече бе дал на кучето да подуши късче плат, пощадено от огъня, а също и кървавата диря.

— Търси! — заповяда Гийом.

Кучето започна да търси. Беше удивително усърдно — изучаваше дирите, задържаше се, ако те се пресичаха. Поспря за миг там, където

похитителите бяха запушили устите на двете пленници; после се спусна през гората.

Спираше сегиз-тогиз, за да провери по-добре следата или за да отдели внимание на някое по-интересно място... Бяха на триста-четиристотин метра от главния път, когато Нептун заляя. В отговор от бранището също се чу лай.

— Сигурно е кучето на пазача — рече Морнъоз.

След миг се убедиха, че е прав. Между дъбовете изникна белезникаво куче, а подир него бързо пристъпваше висок слаб мъж.

— Ние сме, дядо Тардньо — извика Морнъоз.

— Познах ви! — обади се също тъй високо пазачът.

Щом той се приближи, Морнъоз му обясни бързо:

— Разбойници са нападнали Соколовия дом... дъщеря ми и Катрин са изчезнали... Вие нищо ли не чухте, дядо Тардньо?

За миг пазачът се втрещи от почуда, после каза:

— Бях далеч... на обиколка... по едно време ми се счуха два изстрела... ама слабо... имаше вятър и разстоянието трябва да е било голямо. После видях по пътя да минава мощен автомобил... не бях още излязъл от гората... стори ми се, че зад прозорчето мярнах жена...

— Много ли време е минало оттогава?

— Може би половин час.

— Мъжете вътре неколцина ли бяха?

— Тъй ми се стори...

— В коя част на гората се намирахте?

— Близо до разклона към Карьо.

Разклонът за Карьо беше на три километра от мястото, до което бяха стигнали преследвачите. В края на краищата старият Тардньо не бе разпознал никого, можеше да са случайни пътници.

— Да следваме дирята! — предложи Морнъоз.

Нептун се бе отправил към главния път. Пообиколи там, затърси надясно и наляво, сетне вдигна към Гийом умните си, почти човешки очи.

— Това значи, че следата е изгубена... — рече тъжно младият мъж. — Разбойниците не са се изпарили във въздуха, следователно можем да си направим простото заключение, че са се качили на кола...

— И това е автомобилът, забелязан от Тардньо — добави Жерар.

— Вероятността за това е толкова голяма, че можем да бъдем съвсем сигурни — добави Робер дьо Фрамре. — Дори Нептун да можеше да проследи автомобил, което е явно немислимо, той не би могъл да развие необходимата скорост... нито пък ние... Трябва да измислим друго.

— Не искам да се откажа от преследването! — изръмжа Морнъоз.

— Нито пък аз — рече тихо Гийом. — Ала сега вече разчитаме на късмета си и единствената възможност е да вземем автомобила, който оставихме при Соколовия дом, и да тръгнем по пътя.

— Точно това си мислех — потвърди Морнъоз. — Да побързаме. Той тръгна натам.

— Излишно е! — обади се Гийом. — Оставете това на Такра и на мен. Ние бягаме бързо и сме свикнали. Ще ви докараме колата.

Без да дочака отговора, той пое със спортна крачка, а маорът го последва. И двамата бяха бързи в краката и владееха дишането си като истински бегачи. Откриха автомобила там, където го бяха оставили, и след пет минути пристигнаха при Морнъоз и Робер дьо Фрамре.

— Дядо Тардньо — каза Жерар, — идете до замъка, а после до Гарвановата скала. Съберете всички предмети, които може да са останали от негодниците. Предупредете нашия кмет... и съобщете в жандармерията във Валор.

— Не се безпокойте, ще го сторя! — каза горският пазач, който още не можеше да се начуди на станалото.

Морнъоз хвана кормилото. Автомобилът от „Гран Сент-Елоа“ отново пое напред. Гийом, Такра и старият Фрамре се взираха в мрака. Пътят си оставаше пуст; селата спяха; все пак в странноприемницата в Иен блещукаше светлина.

— Не е зле да поразпитаме — забеляза Робер дьо Фрамре, — иначе, току-виж, излязло, че преследваме призраци.

Морнъоз спря колата. Гийом влезе в странноприемницата. Двама окъснели посетители завършваха партия пикет; една жена със синя рокля дремеше.

— Прощавайте!... — каза младият мъж. — Да сте виждали оттук да минава моторна кола?

Играчите вдигнаха глави.

— И още как!... — рече единият. — Мина... преди около четирсе и пет минути.

— Може и педесе да са били — добави другият, който по лице изглеждаше като селянин от Брувер.

— Като каква беше?... — запита Гийом. — Голяма ли?

— А че знаем ли... бяхме тука... чухме я... не я видяхме...

Жената трепна и се намеси.

— Аз я видях. Бях в коридора. Голямшка беше. Имаше неколцина мъже вътре... и една жена, може би две.

— Сигурна ли сте, госпожо?

— Па как няма да съм. А часът беше горе-доле, дето го викат те.

Това сведение пробуди у Гийом надеждата, която вече бе почти угаснала. Щом го предаде на Морнъоз, клетият човек се оживи.

Подновиха преследването — не с нови сили, защото автомобилът от „Гран Сент-Елоа“ даваше признаци на изтощение, ала с нараснало настървение. Прелетяха през още едно село, където всички спяха дълбоко.

Пет километра преди следващото село Такра наруши обичайното си мълчание и каза:

— Вижте!

Посочи им нещо сиво по пътя. Гийом също го съзря:

— Кола.

— Спряла кола! — потвърди маорът.

— Няма съмнение! — съгласи се с тях миг по-късно и Морнъоз.

Робер дьо Фрамре кимна.

Впрочем нямаше място за никакви съмнения. Виждаше се вече един приведен мъж, вероятно шофьорът. Други двама гледаха приближаващия автомобил на преследвачите.

— Те са! Те са! — повтаряше трескаво Морнъоз.

— Повреда! — възкликна от своя страна Гийом.

— Пипнахме ги!

В същия миг шофьорът пред тях се метна на седалката. Колата на разбойниците потегли незабавно.

IV

За кратко време преследвачите наближиха още бегълците.

После преследваният автомобил разви скорост и започна да става ясно, че е по-бърз.

— Губим играта! — изръмжа старият Фрамре.

— Може двигателят им да се повреди отново! — отвърна Гийом.

Това бе едничкото яростно упование на Жерар. Макар да не бе успял да види ясно нищо, той не се съмняваше вече: явно пред тях се отдалечаваха похитителите. Останалите споделяха мнението му.

— Има един начин да се убедим окончателно, че са те — каза Робер дьо Фрамре, — да ги извикаме.

— Така ще привлечем вниманието им върху себе си.

— Не се безпокойте, ако не се опасяваха от нещо, те сами щяха да ни изчакат... а в случая тъкмо опасенията им показват, че сме на прав път. Да ги извикаме!

Гийом и Робер дьо Фрамре един след друг подвикнаха към бегълците с гръмките си гласове, после се обадиха Такра и Морнъоз, а накрая — всички заедно.

Лимузината не спря.

— Явно това са разбойниците! — каза Жерар.

Вече никой не се съмняваше. Впрочем преследването се очертаваше безплодно. Бегълците бяха изчезнали.

— Не се справяме добре!... — забеляза старият Фрамре. — Тия хора не са толкова наивни, та да карат все по пътя. Ще отбият някъде.

Така той изрази гласно всеобщото становище.

— Нищо!... — отсече гневно Морнъоз. — Трябва да действаме!

— Разбира се... само че сега шансовете са деветдесет на сто, че се отдалечаваме от тях, вместо да ги настигаеме.

— Пък и скоро ще останем без бензин — намеси се Гийом.

Току-що бяха подминали едно селце — куп жалки, бедни къщици.

— Да караме до следващото село... впрочем то е доста голямо.

— Добре!

След няколко минути спряха в селището Брианж. Въпреки че бе доста късно, в „Шараните“ — една позамогнала се странноприемница — светеше.

Някакъв безцветен човечец с болезнено бледо лице тъкмо спускаше капациите на прозорците. Спря, щом забеляза колата.

Робер дьо Фрамре го запита:

— Друже, дали бихме могли да налеем бензин?

— Денем може!... Нощем трябва да се будят хора — отвърна безизразно мъжът.

— В хотела няма ли?

— Разполагаме с овес... — отвърна човечецът и това прозвуча почти като шега. — Бензин се намира в бакалията на Шамел... ей онази там... с червено-зелените капаци...

— Да е минавал оттук автомобил?

— Минаха няколко...

— Тази вечер?

— Да, единият мина към осем... спря. После се мярна още един... около половин час по-късно.

— Нищо друго?

— Май не. Знам ли?

— А малко преди да пристигнем ние?

— А, нищо!...

— Ако не намерим бензин, имате ли стаи?

— Колко души сте? Четирима... ще ви настаним. Така поне си мисля... Аз не съм собственикът...

Пътниците се спогледаха.

— Изгубихме им дирите! — изръмжа Фрамре.

Морнъоз сведе глава; очите му се напълниха със сълзи. Досегашната устременост го бе изпълвала с неотменима сила, тъй като действието винаги е било материален израз на вярата. Ала щом се налагаше да прекратят прякото преследване, стори му се, че ударът на съдбата е безвъзвратен; мъка избликна из недрата на цялото му същество.

— Какво да правя! — промълви той с треперещ глас. — Ах! Горкичкото ми момиче!

Фрамре положи широката си длан върху рамото на своя приятел.

— Има надежда! — рече полугласно той. — Не забравяй, че тя е жива и в края на краищата нищо не е изгубено... Всички ще ти помогнем, нищо няма да ни спре... Разполагаш с цялото ни време... докато не я открием...

— Нима вярвате, че... — изпелтечи Морнъоз.

— Твърдо!... Нали, Гийом?

Гийом, също както и Морнъоз, бе завладян от смътната тъга, която ни спохожда в тежки мигове, след като сме действали напрегнато. Чувстваше се като впримчен; безплодната му дееспособност го прояждаше отвътре като отрова.

— Да! — отвърна мрачно той.

— Да се снабдим с бензин — заключи Робер.

Гийом се запъти заедно с Такра към бакалницата, посочена от келнера. Поизгубиха малко време, докато събудят стопанина — главата му се мярна зад един прозорец на първия етаж.

— Вие ли хлопате? — запита той с треперлив и злобен глас. — Да не сте от пожарната?

— Пътници сме, имаме нужда от бензин.

— И затуй ли будите честните хора? Бензин... Посред нощ!...

— Ще платим добре!

Бакалинът се изхили:

— Стоката я продавам за колкото струва... ни грош повече... ни грош по-малко... Ама си е редно да ви взема и четирийсет су, задето ме безпокоите.

— Ще има четирийсет су отгоре...

Докато човекът слизаше, Гийом дьо Фрамре каза:

— Не е зле да се обадим в местната жандармерия.

Когато пътниците се завърнаха в Соколовия дом, завариха там горския пазач; той ги чакаше. Беше провел малко разследване: показа им лист хартия, който бе открил в салона, късчета обгорен плат, малка метална табакера с прост тютюн. Върху листа с едри букви бе изписано: „Ще остане жива, ако не се намеси полицията.“

— Благодаря, дядо Тардньо — каза скръбно Морнъоз. — Най-добре идете да си починете. Утре навярно ще имаме нужда от вас...

На връщане четиримата мъже почти не бяха разговаряли помежду си, бяха се надявали смътно, че Тардньо е открил нещо важно.

— Табакерата не е съвсем обикновена... — каза Робер дьо Фрамре. — Ако успеем да научим къде е правена, това може да се окаже полезно... Колкото до бележката, според мен можем да се успокоим: явно животът на Дьониз не е застрашен.

— Но какво искат? — изпъшка Морнъоз.

— Те не искат нищо — заяви мрачно Гийом. — Те са само дребни пионки... важни, що се отнася до изпълнението... незначителни, тъй като нямат нищо общо с целта. Така поне предполагам. Явно на света съществува човек, разполагащ с огромни средства, който има духовно или материално основание да отвлече госпожица дьо Морнъоз. Обмислих всички хипотези... само тази е правдоподобна. Пък и е съвсем мъглява. Трябва да внесем яснота в нея.

Двамата с Такра се спогледаха. Маорът се изправи.

— Не успяхме да огледаме внимателно дирята... — рече той. — Аз ще го сторя заедно с Нептун...

Той викна:

— Нептун!

Кучето дремеше в един кът, скочи, отзовавайки се на призива, и последва маора.

— Такра разбра, че ще споделя с вас нещо лично — каза Гийом.

— Невероятен е... — добави Робер дьо Фрамре. — Само от интонацията... от един поглед на Гийом се догажда за нещата, като че има телепатична дарба...

Настъпи пауза. Гийом изглеждаше смутен. Най-сетне той каза на Морнъоз:

— Господине, предполагам, че сте съгласен с моето мнение?

— Да... — трепна Морнъоз. — Предположението ви сякаш се натрапва със своята очевидност. Ала нещата като че ли стават още по-неясни: *какво основание* може да има това лице? Не съм си спечелвал неприятели, особено пък могъщи. А Дьониз?... Какво биха могли да искат от Дьониз?

— Понякога — рече замечтано Гийом — се откриват тайни дори в живота на най-неприкритите хора, тайни, които не са свързани с

живите, а ни отпращат към неведоми мъртъвци!

— Около мен няма нищо такова. Дедите ми не са ми предали ни един от ония странни завети, които се предават в някои родове... Няма нищо загадъчно и в живота на клетата ми съпруга... която почина тъй млада... два дена след раждането на Дьониз. При нас всичко е ясно... чисто... праволинейно!

— На Дьониз никога ли не й се е случвало нещо, което...

Гийом не довърши, смути се.

— Да, веднъж... Когато беше на петнайсет години, Дьониз изчезна някъде цял ден... откриха я в гората, близо до колибата на една жена, която се препитаваше със събиране на дърва...

— Ха!... — възкликна младият мъж. — Трябва да има някаква връзка с днешното отвличане!

— Кой знае?... — рече старият Фрамре. — Без съмнение хипотезата трябва да бъде проучена... а също и това „несполучило“ отвличане.

— Можем да си представим множество мотиви. Ако сегашният и тогавашният човек са *едно и също лице*, вероятно Соколовият дом отдавна е подложен на наблюдение...

— Боже всемогъщи, от кого? Защо?... — изстена Морнъоз.

Очите му се изцъклиха, в тях заблестя неизразим ужас и той промълви полугласно:

— Любовта ми към нея е смисълът на моя живот... Ако не я видя повече, бих предпочел да умра!...

— Ще я видите — каза топло Робер дьо Фрамре.

Гийом разсъждаваше. В съзнанието му се въртяха всевъзможни предположения, всякакви тайнствени драми, които тревожат човешкия род, откак се е появил на тоя свят.

— Бих искал да зная — рече той най-сетне — дали познавате добре всички местни жители.

— Не всички... с простите хорица не съм имал вземане-даване; именитите пък са съвестни и почтени.

— Някакви чужденци?

— Няма.

— Преселници?... В смисъл — хора, които са дошли отнякъде и са се настанили в селото или из околността.

— Нищо подобно. Напротив, местността е по-скоро обезлюдена; повечето заминават, малко са новопристигналите.

— Значи загадката става направо неразрешима! — въздъхна младият мъж. — Немислимо ще е толкова години наред някой бедняк да е бил натоварен с подобно противоестественно наблюдение.

Гийом сведе глава, разкъсваше го мъчително подозрение, което се въртеше отдавна в ума му и му се струваше нелепо. Сега най-сетне се реши, без да се задълбочава в разсъждения, да се осведоми по този въпрос.

— Някой ухажваше ли Дьониз? — запитва той дрезгаво.

— Да... двама-трима незначителни млади мъже, неспособни на каквото и да било насилие! — отговори скръбно Морнъоз.

Гийом вече се бе посъвзел и след като прецени, че в отвличането бяха участвали пет-шест души, каза:

— Би трябвало да предположим прекалено невероятен наплив на съучастници, ако става дума за някой *незначителен*... Този, който е организирал отвличането, явно е опасен човек.

Той се изправи. С високия си ръст, с коравото си лице и с разширените си бездънни зеници сякаш бе сбрал в себе си дивата сила на първичността в човешкия род и безграничните възможности на интелекта.

V

Правосъдието бе „взело под внимание“ жалбата, подадена от Морнъоз.

Магистратурата и жандармерията не хвърлиха особени усилия в разследването — на разположение на графа дадоха някакъв случайно избран полицай на име Шарл Савил, доста възрастен, известен по-скоро със своята опитност, отколкото с големия си нюх. Беше дребен, хилав мъж с безцветно лице, очите му едва личаха под моравите клепачи.

Той старателно събра сведения; изслуша всички най-внимателно и добросъвестно, като заяви:

— Няма да си съставям веднага мнение... Стремя се да не влизам в противоречие с фактите.

Беше интелигентен и нерешителен, доста образован; от време на време цитираше някои автори, предимно класически. След като изслуша Морнъоз, двамата Фрамре, Такра и стария Тардньо, след като многократно прегледа всички документи, заключи:

— Това е едно от най-загадъчните дела, на които съм се натъквал през цялата си кариера. Просто не разполагаме с никаква диря; можем само да правим предположения... Според мен трябва да вземем предвид заплахата на похитителите... да действаме колкото се може по-дискретно...

— Докато не сме се добрали до престъпниците — забеляза Гийом, — ще оставим правосъдието да работи... Щом открием свърталището им, мисля, че *най-напред* ще трябва да се справяме сами... Освободим ли госпожица дьо Морнъоз и Катрин... нека жандармерията да се намеси.

Треска гореше Жерар отвътре. Той почти не спеше. Винаги се будеше със сърцебиене, което го изтощаваше съвсем.

— Явно е — продължи Гийом, — че ежедневието на господин дьо Морнъоз и на Дьониз е било пряко следено от оня, който е

организирал отвличането, затова ще се осведомим колкото може по-подробно за жителите на селото, на гората и околността...

— Елементарно — одобри Шарл Савил. — Впрочем дори самият агентат е твърде грижливо подготвен, за да се изключи вражеско наблюдение през въпросния ден... Известно им е било, че господин дьо Морнъоз не си е у дома... че двете жени са сами... Следили са ви в Шамронд, докато се е готвело нападението на Соколовия дом. Трябва да се проведе внимателно разследване.

— Ние ще ви помогнем — каза Гийом. — Моят приятел Такра ще ви бъде полезен със своя опит и с изумителния си инстинкт.

— Разчитам и на кучето ви... — каза с усмивка Савил. — Стори ми се невероятно.

— Така е... Дядо Тардньо също не е за пренебрегване... познава отлично местността и хората. Искате ли да започнем с въпроси към него?

— Ще наредя да го извикат — каза Морнъоз.

— Според мен е по-добре да отидем в дома му — отвърна Гийом.

— И според мен — подкрепи го детективът. — Винаги е за предпочитане да се общува с всекиго в собствената му среда. Така се получават по-живи и по-убедителни показания.

— Както решите... — рече вяло Морнъоз.

Къщурката на Тардньо се намираше насред гората. Около нея бе разчистен един уврат земя, та да си отглежда старецът картофи, фасул, грах и други зеленчуци. Имаше и цветни лехи, където никнеха перуники, гладиоли, рози и лилии.

Къщицата бе изградена от едри дялани камъни, с дъсчен покрив; отдясно се виждаше кокошарник, отляво свинарник, а на покрива се мъдреше гълъбарник.

Когато Морнъоз, Гийом, Такра и детективът пристигнаха, Тардньо го нямаше. Посрещна ги хубава девойка, кръшна като сърничка, с черни коси, в които играеха медни отблясъци, и с очи, сиви като ония облаци, които напомнят каменни грамади.

От нея струеше диво, неуловимо очарование: кожата ѝ беше бяла, понеже слънчевите лъчи мъчно проникват в гората; краката и ръцете ѝ бяха изящни, в тях нямаше нищо селско.

Щом долови шум от стъпки, тя застана на прага на къщата — беше винаги нащрек.

Когато съзря Морнъоз, на червените ѝ устни грейна усмивка, откривайки влажни седефени зъбки.

— Здравей, Луиз! — каза нежно Морнъоз.

Девојката пробуждаше у него спомени, в които сполетялата го беда примесваше горчивина. Някога тя бе другарка в игрите на малката Дъониз.

Беше весело създание, палаво като червеношийка. Погледът на Морнъоз ѝ припомни бедата. Лицето ѝ помръкна. Тя запита:

— Има ли нещо ново, господине?

— Нищо, Луиз. Къде е татко ти?

— Някъде наблизо... трябва да си дойде... каза, че ще бъде тук към три...

Скоро Тардньо се появи, пред него подтичваше дългокракото му гонче.

Той покани посетителите в жилището си и ги въведе в една стая, където мебелите — почти всичките ръчно изработени — издаваха известен вкус, за разлика от жалките репродукции и отвратителните многоцветни картинки по стените.

— Дядо Тардньо — рече Морнъоз, — тези господа се канят да проведат разследване относно хората от нашия край: най-вече за онези, които не са много известни. Разчитат на вас да им помогнете.

— На тяхно разположение съм, господин графе.

Горският пазач поразмисли и продължи:

— Какво да ви река за тез, дето не са известни, като по малко всички са ми известни... По тия места няма много лоши хора... Браconiерите никога не са гърмели по мене, па и не мислят, че вършат зло... Тъй знаят от бащите си — дивечът е на оня, който го хване. Най-мръсен е Можар... такъв един потаен... знае се с разни, дето не са тукашни... Току изчезва по за два-три дена... явно ходи далеко!...

— На каква възраст е? — попита Гийом.

— Ами че трябва да е къде четирсе и три, четирсе и пет.

— Вършил ли е някога сериозно нарушение?

— Избил е купища дребни и едри зайци, яребици, дроздове... опушкар е доста сръндаци... че и елени. Трудно е да го спипа човек. Има ми зъб: неведнъж съм му писал актове... и глоби е плащал, и в затвора лежа.

— Бил ли се е с вас?

— Никога. Щом го пипна на място, не спори... даже се шегува... Инак занаятът му е да прави дървени обувки... ама не е, като да речеш, че е направил много дървени обувки в живота си.

— Ще го имаме предвид — каза Гийом. — Друг?

— Кристин Марви, все зяпа какво правят хората... често пътува до Шамронд... Е, и оня синковец Поалан, и един старец, дето живее при завоя на пътя... все се надува, дума не обелва. Май това са, като че ли само Можар е „особнякав“.

— Ами в съседните села?

— Тука вече се затруднявам. Трябва да питате снаха ми, тя живее в Танри, също и пазача на замъка Терноар... той познава всичко живо. Снаха ми е много общителна... Току ходи насам-натам. Грижеше се за Луиз като майка.

— Ще ѝ се обадим... а също и на терноарския пазач. Къде можем да намерим тоя Можар?

— Из горите... а някой път и в колибата му, ще ви заведе дотам, ако искате.

Гийом се поколеба. Може би си струваше по-скоро Можар да бъде проследен.

— Вие как мислите? — обърна се той към детектива.

— Ако е забъркан в престъплението — отвърна полицаят, — дори да не е сред главните участници, ще бъде нащрек... Тъй или инак, по-добре ще е аз да не се меся. Ще изискам съдебното му досие... там може да открием неща, за които пазачът не знае.

— Ще отидем сами, Гийом — обади се Морнъоз. — Зная къде е хижата на Можар...

— Ще ми се и Такра да го види... Такра умее да чете по лицата на хората.

— Тъй да бъде.

Отидоха до колибата на Можар, ала вратата бе залостена. Постройката беше бедняшка, стените — от камък и глина, покривът — от зле закрепени дъски. До вратата имаше грубо скована скамейка, а върху нея бе оставена мърлява престилка.

Такра поднесе тоя парцал пред муцуната на Нептун.

— Търси! — каза Гийом.

Нептун пое по една пътечка, която почваше досами хижата, явно бе уловил прясна следа... Чу се кратко излайване, което заглъхна в

същия миг.

— Тук има някой — забеляза Гийом.

След няколко мига се мярна фигура на човек, край него подтичваше куче вълча порода.

— Можар! — промълви Морнъоз.

— Внимавайте да не усети, че го търсим... — прошепна Гийом.
— Логично е да го разпитаме — бихме питали всеки, който е могъл да забележи нещо в нощта на отвличането.

Можар крачеше бавно; кучето му понечи да се приближи до Нептун, ала той го извика обратно.

Три-четири минути по-късно Жерар, Гийом и Такра пресрещнаха мошеника. Той свали каскета си пред Морнъоз.

Можар бе набит мъжага с червеникави коси, с очи на сврака, с масивен, добре очертан профил и огромна уста, в която личаха пожълтели зъби.

— Добра среща, гос'дин графе! — рече той с тон, в който наред с уважението личеше и известна язвителност.

— Добър ден, Можар! Драго ми е, че ви виждам — отвърна Морнъоз.

Бракониерът се спря и изгледа подозрително Гийом, а най-вече Такра. Двете кучета се подушиха. Доста си приличаха, макар Нептун да бе по-едър и да имаше по-яки лапи.

— Знаете ли какво ме сполетя, Можар?

— Домъчня ми въпреки всичките актове — отвърна Можар. — Пък и тя нищо не ми е сторила, беше такваз сладурана...

— Хайде, хайде, Можар, ако всички постъпват като вас, няма да остане никакъв дивеч.

— Дивечът е на оня, който го хване! — заяви грубо бракониерът.

Не спираше да хвърля крадешком погледи към маора.

— Можар — продължи скръбно Морнъоз, — търсим някаква следа от престъпниците... Всеки, който е видял или чул нещо, може да ни помогне.

— Тъй си е! — кимна мошеникът.

— Вие все обикаляте нощем... може например да сте...

— Нищо не съм видял... нищо!... — прекъсна го бързо Можар.
— Чух обаче изстрели... май бяха три... Да... един идеше откъм замъка... двата — откъм селото... Оня откъм замъка се чу по-слабо...

Това изявление смая Жерар и Гийом. Според него излизаше, че е имало схватка още в Соколовия дом.

— Не проявихте ли любопитство да видите какво става?

— Из нашия край често се стреля... Бях далеко, от другата страна... И си имах работа.

— Не ви ли е известно още нещо?

— Ами на мен друго не ми е известно... на заранта разбрах, че отвлекли госпожицата и слугинята.

Изсмя се злобно и горчиво:

— Предполагам, че са ме заподозрели, може даже още да ме подозират... Толкоз по-зле за тях и за мене... Когато човек обърка дирята, звярът се измъква.

Такра пошепна на ухото на Гийом:

— Този човек не е сторил нищо и нищо не знае!

Можар забеляза раздвижването на маора и се изхили:

— Какво разправя тоя?

— Казва, че нямате нищо общо с престъплението.

Бракониерът изгледа смаяно Такра.

— Да не е магьосник?

— Почти — каза спокойно Гийом. — Ако искате да скриете нещо, по-добре не му излизайте насреща.

— Че аз нямам нищо за криене... Всеки знае какво правя. Случва се да ме пипнат... ама ако има някой, комуто да съм сторил за грош злина, нека се обади!

— Няма да се обади такъв — рече маорът.

— Значи ме имате за честен човек?

— Освен що се отнася до дивеча.

Можар се изхили хитричко.

— Животните са и на Бог, и на дявола. Сръндаците си изскачат сами... също и зайците... Туйто... Приятно ми е, дето мислите тъй... и ако мога да ви услужа, ще видите, че не съм от шегобийците.

— Убеден съм в това — каза с достойнство маорът. — Смятам също, че можете да бъдете полезен на господин дьо Морньо.

— Щом е за госпожицата, да не ми е името Можар, ако не ви помогна, колкото сили имам.

— Благодаря ви — каза Морньо, — и няма да е само на думи.

— Мога ли да направя нещо?

— Осведомявайте ни за поведението на хората от целия край — рече Гийом. — Особено ако е подозрително...

— За дребните кражби и за браконьерството си трая, ама иначе разчитайте на мен.

— Ще дойда отново при вас — каза Такра.

Издължените му черни очи се втренчиха в сврачите очички на майстора на дървени обувки.

— Брей, дяволите ме взели, страшно погледче имате! — възкликна мошеникът. — Тъй! Ама аз нямам какво да крия и ви чакам.

— Ще се разбере с този човек — каза Такра, щом Можар се отдалечи. — Той ще ни помогне да проучим онзи Поалан, та дори и за Кристин Марви.

Морнъоз слушаше внимателно маора: изпитваше към него онова доверие, което разумните хора изпитват към хората, надарени с инстинкт.

— Къде живее Кристин Марви? — попита Гийом.

— Сега ще минем покрай нейния дом.

Тръгнаха към селото. Появата на тримата предизвика оживление сред жените; те излязоха по праговете на къщите и макар лицата им да бяха по селски невъзмутими, личеше си любопитството им.

— Ето я Кристин — рече Жерар полугласно.

Гийом съзря една жена с плоско, зеленикаво лице, със сплескан нос и огромни уши, които приличаха на палачинки. Тя седеше под навеса и плетеше вълнен чорап; обърна се към Морнъоз и го поздрави с кимане.

— Как ви се струва, Такра? — запита Гийом.

— Още не мога да кажа — отвърна маорът. — Когато се появихме, не показва признаци на смущение. Очите ѝ останаха безизразни... Устата ѝ дори не трепна, не се сви. Ала не може да ѝ се има доверие — прикрита е, двулична и безсърдечна. Можар навярно я познава.

— Няма съмнение, че я познава — заяви Жерар. — Подозирам, че неведнъж му е помагала да крие дивеча, уловен незаконно...

— Тогава, ако нямате нищо против, оставете това на мен.

Когато пристигнаха при Соколовия дом, още нямаше пет.

— Разполагаме с доста време — каза Гийом. — Какво представлява онзи Поалан?

— Син е на ковача. Градинарят ми го познава добре... И то предимно откъм лошата му страна: той е крадец на дребно. Едва ли би отмъкнал пари, скъпоценности или селски инструменти, но най-безсрамно си бере по малко плодове и зеленчуци — при условие, че не са вече откъснати и складирани.

— Значи разсъждава като Можар, тъй ли?

— Не съвсем. Можар никога не е откривал зелка или круша... Ще извикам градинаря.

Въпросният градинар бе малко над четиридесет години, тъй превит, че изглеждаше почти като гърбушко, имаше добродушно косматото лице, очите му напомняха очи на спаниел, а над тях се виеха рунтави вежди.

— Чичо Гаран — каза Морнъоз, — кажете ни какво мислите за младия Поалан?

— Нищо хубаво, да ме прощавате, господине, прасе си е той и даже баща му ще се съгласи с мен. Не ще да работи... краде... какви ли не ги върши. Досега само храна е отмъквал... и то от земята... ама знае ли го човек!

— На колко години е? — попита Гийом.

— На деветнайсет!

Младият мъж сбърчи вежди:

— Как мислите, дали е в селото?

— Ами, къде ти! В Сервол има панаир... Дума да няма, там е отишъл.

— Чичо Гаран, според вас възможно ли е той да е замесен по някакъв начин в престъплението?

— Надали. Туй не е по неговата част. Па и друго има — според мен той си я обичаше нашта госпожица. Тя два пъти го измъква от лапите ми, беше прибрал едни картофи и едни праскови...

— Благодаря ви, чичо Гаран — въздъхна Морнъоз; споменът от миналото го бе развълнувал.

Градинарят Гаран се оттегли.

— Слабо вероятно е този деветнайсетгодишен момък да е участвал в подготовката, пък и след отвличането — изрази мнението си Робер дьо Фрамре, който бе присъствал по време на разпита.

— За добрия полицаи нищо не може да бъде невероятно — обади се детективът.

— Вероятно или не, ще проучим младия Поалан по-късно... — каза Гийом. — Ще ми се да се срещна със снахата на горския пазач и с пазача на замъка Терноар.

— Ще поръчам да запретнат старата четириколка... — рече Морнъоз. — Нали сме без автомобил...

Снахата на горския пазач живееше в къща, цяла потънала сред цветя и листа: глицинии, латинки, бръшлян, диви лози, орлови нокти. Беше огромна, възпълна, гърдеста лелка с издути бузи, а очите ѝ се смееха сред маса лой.

Явно посещението не я учуди — тя остави тестото, което месеше и от което щяха да се получат няколко торти, и тръгна да посрещне Морнъоз, който бе избързал пред Гийом и Такра.

В дъното на помещението седеше друга жена, за разлика от дебалата лелка тя бе изключително мършава, а дълбоко хлътналите ѝ в орбитите очи светеха с жълтеникав блясък.

Когато Морнъоз изложи причината за идването си, дебаланата записука:

— То не бива тъй да се говори... ама аз познавам всичко живо в Танри и всички ме познават. Ако искате да ви кажа право, само един човек е наистина лош; оня, дето държи кръчмата „Синята котка“. Все пак не ми се вижда да е „сподобен“ да се забърка в таквоз нещо. Покрадва, ама все от бедняците...

— А да има някои тайнствени хора — запита Морнъоз, — хора с подозрителни навици?

— Хич не се сещам... Освен старата Катò... тя си е подозрителна, пък и лудичка... Не мърда от къщи и е току-речи на осемдесет. Нал' тъй, госпожа Самбръоз, няма много загадки на към Танри?

Жената в дъното на стаята откликна с глух глас:

— Спокойно място е това!

Тя обърна към посетителите обсипаното си с пъпки, мазно лице, върху което изпъкваха подпухнали устни. Изглеждаше жалка, някак смазана.

— В Танри отколе нищо не е ставало — изръмжа тя, — откак се случи убийството при Жабешкото блато...

— Тъй ами! — рече лелката. — Не че всички тука са добри хора. Има някои, дето са със змийски сърца, ама големи разбойници няма.

— И дума не става за това — заяви Гийом. — Просто искахме да ни кажете дали някои имат странни познати извън селото...

Лелката поразсъди и отсече:

— Не се намират такива. Тоя-оня върти сделки... Други си ходят при родата... Инак нищо по-особено, освен аз да не знам. Нал' тъй, госпожо Самбръоз?

— Май тъй излиза. Вие нали си имате девер в Доколовия дом... аз пък си имам сестра...

— В Шамронд — завърши мисълта ѝ лелката.

Госпожа Самбръоз кимна с обречен вид.

— Изобщо не напредваме — каза скръбно Морнъоз, след като се настани в колата заедно със спътниците си.

— Не съм се и надявал да излезе нещо голямо от това посещение — рече Гийом.

Такра мълчеше.

— Вие как мислите? — обърна се към него младият мъж.

Маорът вдигна бавно ръка и каза:

— Посещението ни смути слабата жена.

— Сигурен ли сте? — попита Гийом.

— Почти. Нямам представа защо я смути, но тя знае неща, които не са известни на нито един от онези, с които разговаряхме досега.

— Неща, свързани с престъплението ли? — възкликна възбудено Морнъоз.

— Не... или по-точно не съвсем... Неща, които се отнасят до вас.

— Да отидем ли до Шамронд? — предложи Гийом.

— Да...

Щом излезе от селото, четириколката пое нагоре по пътя, заграден със скали от едната страна. Морнъоз бе стиснал нервно

юздите.

— Какво би могла да знае тя? — обърна се той към маора.

— Нямам представа. Несъмнено обаче нещо я свързва с вас...

— Изобщо не я познавам.

— Тя ви познава.

Колата мина през едно село, чиито къщи бяха наредени по лек наклон. Внезапно изникнаха две различни по височина и форма кули: едната бе квадратна, другата — кръгла.

— Това е замъкът Терноар — съобща Морнъоз.

Посетителите бяха приети от един чевръст старец с топли кафяви очи и румени страни, чието лице бе украсено от дълга правоъгълна брада. Той позна Морнъоз — бе го срещал понякога, макар да не бе разменял досега нито дума с благородника — и го поздрави с почтителен поклон.

Знаеше за отвличането на Дъониз и още от първите му думи пролича сдържано съчувствие.

— Наистина, познавам доста хора тук... — каза той. — От дълго време пазя това имение. И все пак не са чак толкова много. Малцина са онези, с които се виждам често... а другите познавам само отчасти. Сам разбирате, господин графе — нима бих могъл да стана доносник?

Той въведе посетителите в обширна сводеста зала със сравнително ниски прозорци, през които се виждаха затревени площи и горски насаждения, предложи на Морнъоз и спътниците му да седнат в стари, великолепно изработени и крайно неудобни кресла и съобща:

— Намираме се в залата за стражите!

— Не искаме от вас да доносничите! — заяви Морнъоз. — Впрочем и ние не смятаме, че в нашия край има хора, които по някакъв начин са *участвали* в престъплението. Може обаче да има такива, които са улеснили извършването му, общувайки с непознати. Имам сериозни основания да смятам, че съм бил следен през целия си живот, че много мои действия са били съобщавани на оня, който е подготвил отвличането на дъщеря ми. Хората, извършвали следенето, може и изобщо да не са били наясно с каква цел го извършват.

— Вярно е! — рече старият човек. — Добре! Тогава дайте ми няколко дни да поразмисля. Ще ми се да поразровя спомените си.

Той пусна една малко крива усмивчица и добави:

— Та нима самият аз не съм малко тайнствена личност? Пазя замъка на спящата красавица... Работата ми е едва ли не пряко свързана с некроманцията, поддържам какви ли не далечни и загадъчни връзки!...

— Защо никой вече не обитава този замък? — попита Гийом почти без да се замисля.

— Не ми е известно. Знаете, че е собственост на херцогиня дьо Марсий, по баща Терноар — дъщерята на последния маркиз дьо Терноар. Живя в замъка, докато се омъжи и оттогава не се е появявала никога.

— Никога ли?

— Никога. Не е идвала дори да го погледне.

— И не знаете защо?

— Също както не знам и китайски. Това е тайна, която не съм се дори опитвал да разгадая. Оставиха ме в замъка заедно с двама градинари. Грижа се за почистването, поддържам го и го обичам безпределно. Смея да се надявам, че ще ми бъде позволено да завърша в него земния си път, и то с благоговение.

— Познавате ли госпожа дьо Марсий?

— Малко. Съвсем малко. Навярно скоро ще я опозная по-добре, защото възнамерявала най-сетне да прекара известно време в замъка... два месеца, ако съм правилно осведомен.

Той замлъкна в очакване на нови въпроси и понеже не последваха такива, предложи:

— Може би ще ви бъде приятно да разгледате замъка? Тук има някои любопитни останки от варварските времена.

Морнъоз отговори:

— Много ще се радваме, ако е възможно... Нали, Гийом?

Такра се поклони мълчаливо в знак на съгласие.

Старецът ги поведе от зала в зала, като събуждаше възхищението им, сочейки съхранените през вековете мебели и пейзажите, които се виждаха от прозорците. Позабави се в една стая за мъчения, обясни им любезно предназначението на инструментите и им разправи множество подробности относно килиите и скритите подземия.

— Представителите на рода Терноар дълго са се славили сред най-дивите и жестоки хора в този район! — забеляза той донейде самодоволно. — Палачите са били претрупани с работа! Хиляди победени врагове и селянци висели по бесилките; кръв се леела в стаята за мъчения, а подземията били претъпкани с трупове. Да, родът Терноар е бил род-унищожител!... Вълците и тигрите били агънца в сравнение с тях.

За миг той се потопи в сладостни спомени, след което продължи:

— Същите тия Терноар се превърнали в извънредно възпитани благородници по времето на Луи XIII и на Луи XIV, макар да им била останала известна слабост към изстребването на магьосници и вещици. Когато на трона се възкачил Луи XV, станали по-изискани. Маркиз Жак дьо Терноар проявил любов към свободата и се сражавал на страната на Уошингтън; когато настъпила Революцията, споделил възгледите на жирондистите и не могъл да избегне ешафода. Портретът му се намира ей там, в кръглата кула... Ще ви стигне ли смелост да изкачите петдесетина стъпала?

— Разбира се — каза Гийом, който слушаше човека с любопитство.

— Ще ви изчакам тук — рече Морнъоз, — поизморих се.

Старият пазач го изгледа малко съчувствено; неговите крака бяха пъргави, сякаш бе сръндак, а гърдният му кош бе издръжлив като на стар вълк.

— Оставихме портрета в кръглата кула — забеляза пазачът, докато се изкачваха по витата стълба, — защото маркиз Жак обичал най-много да си прекарва времето там. Ще видите и маркизата, неговата съпруга... една от най-прелестните дами на своето време...

— И тя ли е загинала на ешафода?

— Да, няколко дни преди да настъпи термидор^[1]... Ето тук...

Той отвори една дъбова врата и пред тях се откри шестоъгълна стая — едната ѝ стена бе доста по-дълга от другите, — обзаведена с огромно квадратно легло със сатенена покривка в бледожълт цвят, с няколко стола и писалище от Бул. На стената висяха два портрета, които биха могли да бъдат дело на госпожа Виже-Любрен^[2].

На първия бе изобразена младата маркиза в пурпурна рокля, с висока прическа и с лице, подходящо на тогавашната мода — наистина всяка епоха като че ли създава свой тип лица; прелестно

закачливо лице с палави трапчинки, с огромни, леко раздалечени очи, излъчващи онази велика радост от живота, за която говори Талейран.

— Нали е разкошна? — попита пазачът.

— Възхитителна — отговори Гийом и остана да я гледа цели три минути.

Такра вяло кимна в знак на съгласие. По-силно впечатление му направиха уредите за мъчения, а не картините, портретите, дребните предмети за украса и мебелите. Не без известно удоволствие се убеждаваше, че европейците са били къде-къде по-големи варвари от маорите.

— А това е маркиз Жак дьо Терноар — заяви пазачът и отмести една завеса, която хвърляше сянка върху портрета.

Гийом направи три крачки, вдигна глава и потръпна. Жак дьо Терноар навярно бе рус — пудрата обаче скриваше това. Имаше изящно, някак чувствено лице, тъмносини очи, също тъй огромни, както и очите на маркизата, озарени от светлина, и очарователна уста, присвита от лека усмивчица.

— Такра, вижте! — възкликна младият мъж и сграбчи ръката на маора.

И двамата застинаха, вперили жадно очи в маркиз Жак.

[1] На 9 термидор (27 юли 1794 г.) Конвентът отнема властта от Робеспьер; с неговата смърт завършва ерата на Терора. — Б.пр. ↑

[2] Елизабет Виже-Льобрен (1755–1842) — създаде е множество портрети на Мария-Антоанета. — Б.пр. ↑

VI

Морнъоз, двамата Фрамре, Такра и детективът продължиха своите издирвания: разследването се водеше от Гийом и от маора.

Младият мъж на няколко пъти посети замъка Терноар. Пазачът го посрещаше все по-любезно и Гийом успя да разгледа всичко, което го интересуваше. Такра бродеше из гори и поля и следеше потайните пътувания на скитниците и съмнителните лица. Детективът действаше за получаването на информация по съдебен ред.

Гийом и Такра неведнъж посетиха Шамронд, отскочиха и до съседната област.

Една вечер Гийом каза на Морнъоз:

— Като че ли се натъкнахме на диря... Трябва обаче да ви призная, че не сме открили никаква явна следа от отвличането... Такра изследва всичко. Сега е запознат с навиците на подозрителните мъже и жени на две левги околоръст. Всичко, което засякохме, ни отвежда към две *причини*... едната е стара, другата — съвременна.

Морнъоз го слушаше жадно:

— Една стара... и една съвременна причина?

— Първата е родова... втората би трябвало да ни открие човека, който се е разпоредил да бъде извършено отвличането...

В очите на Морнъоз се бе появил почти хищен блясък.

— Кой е? — възкликна той, като стисна юмруци.

Бе вечер; през отворения прозорец се носеше сладкото ухание на окосеното сено; звездата Алдебаран^[1] трепкаше върху небесния свод като рубин.

— По-добре е засега да не знаете... — рече Гийом. — Все пак опасно е, може да изгубите хладнокръвие... пък и забележете, *нищо не е съвсем сигурно*. Хипотезата ми се гради върху предположения, ала е единствената, която обстоятелствата ми подсказват в настоящия миг... Дайте ни още малко време!

— Тъй да бъде! — съгласи се Морнъоз с примирение, от което лицето му сякаш помръкна. — Ах! Защо пробудихте надеждата у мен?

— Защото двамата с Такра ще отсъстваме известно време.

— Ами аз? — възкликна гневно Морнъоз.

— Ще поживеем малко като горски следотърсачи... — поясни Гийом. — Вие надали ще издържите такъв живот... Освен това нас не ни познават... а вас са ви следили близо осемнайсет години и няма начин да не съобщят за появата ви... Следователно намесата ви би могла да осуети нашето начинание...

— Уви, прав сте! — изстена Морнъоз.

Три дни по-късно Гийом дьо Фрамре и Такра заедно с Нептун се придвижваха през известната от историята гора Сагран, наричана от местните жители Гората на Червените вълци, където оцелелите от жакерията^[2] се сражавали тъй упорито срещу войните на херцог дьо Монтраг, че били необходими десет години, за да прекършат съпротивата им.

Наближаваше здрач; огненото слънце озаряваше клоните; Гийом промълви малко уморено:

— *Двете* не са минавали през тази местност.

— Не! — заяви твърдо Такра.

Бяха пребродили гори, равнини, хълмове и села, дори бяха се промъкнали в замъка Сагран — денем под прикритието, че са се заблудили, а нощем крадешком... Тъй и не бяха успели да видят маркиз дьо Сагран.

— Следата ни не е много сигурна! — забеляза Гийом.

— Тук не можем да я уловим... Но според мен не грешите!... — отвърна маорът с плътния си глас.

Внезапно бранището се огласи от шум; отекна тропот на конски копита и скоро по пътя се зададоха четирима конници.

Първият бе изпреварил доста останалите, които очевидно бяха слуги.

Беше на около петдесет години, лицето му издаваше необуздан характер, имаше остър нос, изпъкнали скули, очи, в които се преливаха синьозелени и топазени оттенъци и от които струяха пламенна жизненост и своеобразно злобно високомерие.

— Вероятно това е маркизът — промълви Гийом.

— Сега ще разберем.

Такра тихо насъска кучето Нептун, което държеше за нашияника. Когато конниците се приближиха, пусна животното и то изскочи на пътя, спусна се към коня с яростен лай. Конят се изправи на задните си крака, а маорът извика гръмко:

— Тук, Нептун!

Нептун се подчини.

— Извинете се! — прошепна Такра.

Гийом се изправи с целия си висок ръст край пътя; младият мъж възкликна високо:

— Господине, молим да ни простите...

Ездачът спря коня; пламтящите му очи се впиха в натрапника; той изръмжа:

— Няма нищо... не знаете ли, че в тази част на гората не се допускат външни хора?

— Не ми беше известно — отговори Гийом.

— Сега вече знаете...

— Не съвсем, господине... Единствен собственикът на гората...

— Тя е моя.

Такра също се появи; външността му явно порази конника дори повече от мъжествената осанка на Гийом.

— В такъв случай, господине, вие трябва да сте маркиз дьо Сагран?

— Очевидно! — подметна пренебрежително ездачът.

— Повторно моля за извинение — добави младият мъж.

— Тази местност е опасна! — каза маркизът. — Има заложи капани... Препоръчвам ви да излезете от гората на пътя.

Двамата мъже размениха поклони и конниците изчезнаха под високите корони на дърветата.

— Е, Такра? — попита Гийом.

— Този човек е способен на всякакви насилия — отвърна маорът. — Единствено смъртта би могла да сломи волята му.

Гийом кимна и се замисли.

— Как да се уверим?... — промълви най-сетне той. — Нямаме никакви сигурни доказателства.

— Врагът винаги може да изрови оръжието изпод земята! — отрони бавно Такра.

— Имате предвид граф дьо Моран ли?

— Да.

— Тия родови пререкания вече не стигат до крайности, както е било навремето.

— Вярвам на онази стара жена...

Бяха поели по пътя, както ги бе посъветвал дьо Сагран. Червеностволите букове, могъщите дъбове и възхитителните брястове помнеха владичеството на поколения маркизи, както Франция помни властта на своите крале.

Подир затворената за външни посетители част на гората идеше и част, през която можеха да минават пътници.

Между двете гори се простираше равнинна местност — като остров между дърветата, — където имаше село, житни посеви и пасища, а след тях отново се простираха залесени земи.

Минаха часове. Гийом и Такра бяха напуснали имението на Саграновия род по един страничен път. Спряха край схлупена къщурка: стара жена с испански профил се мярна в сумрака на входа и втренчи вълчите си очи в двамата мъже.

Обърна се към Такра и гласът ѝ трепна, когато го запита:

— Видяхте ли оня разбойник?

Омраза струеше от нея, както ручей избива от скала. На Такра му бе известно, че маркизът бе вкарал в затвора сина на старицата.

— По дърветата са висели стотици избесени хора!... — рече тя. — В ушите ми още звънти гласът на моя працядо... Той е бил на петдесет години, когато се вдигнала Революцията!... Сагран са избивали народа, все едно избивали вълци и елени... Сърцето и душата на маркиза са като сърцата и душите на ония чудовища... И той ще отиде при тях — в ада...

Такра и Гийом я изслушаха търпеливо. Маорът запита:

— Родът Моран е бил настроен срещу тях... но дали графът е наследил тяхната злоба?

Смехът на старицата прозвуча като кучешки лай:

— Злоба на пес, вълча злоба...

— А дали е възможно човек да се срещне с графа?

Зениците на жената се разшириха:

— Ама да не би да имате зъб на Сагран?

— Може би! — отговори уклончиво Такра.

Старицата, която си изкарваше прехраната със събиране на дърва, примигна:

— Не обича много странниците, хич даже... Ще ме прощавате, ама чуйте от мен един съвет... Дайте му да разбере, че сте против маркиза. Чакайте... ще ви заведе... ако не знаете пътя.

— Не го познаваме добре.

Старицата пое с тях; стъпваше живо — същински горски звяр. За половин час се добраха до старинна алея, обрамчена от брястове, в дъното на която се виждаше обширна морава и замък в ренесансов стил.

— Изкачете се до голямата порта... Има един стар вратар... Още дядо му е пазил входа на замъка...

Тя се взря алчно, прикривайки радостта си, в сребърната монета, която Фрамре ѝ подаде.

— Ще се разберете с графа... Всички от рода Моран са щедри хора.

Двамата спътници се отправиха към замъка. Залаяха кучета.

Надникна старец с посивяла златиста коса, а Гийом забеляза на моравата гъвкава висока девойка, руса като Дьониз; тя галеше дог. На фона на изумрудената трева приличаше на сребристо изваяние; цялата искреше с приказно изящество. Всяко чудно име от рицарски роман би ѝ подходило. Сякаш бе изникнала от недрата на ония непроницаеми времена, когато подобните ней са се възправяли като феи всред коравите мъже.

Часът, мястото и вечерното зарево подсилваха чародейството.

Гийом и Такра се поклониха. Тя им кимна — гордо и кротко.

— Какво ще обичат господата? — запита вратарят.

— Бихме искали да разговаряме с господин дьо Моран.

Старецът им хвърли подозрителен поглед, измери ги от глава до пети, сетне взорът му се зарея над тях.

— Познати ли сте на господин графа? — запита той със строг глас.

— Не, ние сме пътници.

— За кого да съобщя?

Гийом извади портфейла си и измъкна от него визитна картичка... Старецът прочете името му с пренебрежение.

— Добре...

Той въведе посетителите в малък салон, обзаведен като манастирска приемна — с корави и ръбести дървени седалки. Гийом изобщо не забеляза това; в очите му още блуждаеше ослепително прекрасният образ на младата владетелка на замъка.

— Господин графът ви очаква — каза появилият се отново нелюбезен старец.

„Дали господарят ще бъде като слугата?“ — запита се Гийом.

Графът беше над петдесетгодишен, с обжарено, обветрено, почти черно лице на стар ловджия, с корава, щръкнала брадичка и къдрава коса, с очи на свикнал да кръстосва горите мъж, от които бликаха морави пламъци.

Изгледа Гийом и Такра, както би огледал някакъв космат или пернат дивеч.

— На какво дължа честта, която ми оказвате с вашето посещение?... — запита той малко язвително. — Струва ми се, че не сме се срещали.

— Не — отговори смутено Гийом.

— Въпреки това желаете да разговаряме?... Надявам се, никой от моите служители не ви е причинил неприятности в скромното ми имение...

— Не... ни най-малко. Дори се притеснявам, задето си позволих да ви безпокоя.

Графът се усмихна почти приветливо:

— Предполагам, че имате някаква цел, нали?

— Целта ми е съвсем определена... ала ви засяга само косвено.

Той се поколеба и най-сетне изрече:

— Бих желал да получа от вас някои сведения за маркиз дьо Сагран.

— Тъй ли било! — възкликна благородникът... — Навярно са ви казали, че родовете Сагран и Моран враждуват... Това обаче е недостатъчно, за да говоря срещу моя съсед с непознати, без да имам някакви основания. Какви са вашите основания?

По лицето на Гийом се изписа объркване.

— Това е тайна — рече най-сетне той.

Моран се разсмя:

— За вас подобна тайна може да бъде отлично основание... Но за мен?...

Погледите на двамата мъже се срещнаха в упор.

— Господине — подзе Гийом, — бих ви се доверил, ако...

Той се изчерви, а графът отново се усмихна.

— Ако ви дам дума да не издавам онова, което ще ми кажете? — подметна той след кратка пауза. — Ще ви я дам спокойно и не вярвам някой от моя род да е изменил някога на дадената дума... При това не държа да бъдете съвсем точен... говорете без имена и без да намесвате най-близките засегнати хора...

Любопитството му се бе пробудило; същевременно снажният посетител бе започнал да печели симпатиите му.

Гийом изложи кратко и без да споменава имена случая с отвличането на Дьониз, като съобщи отделни подробности от разследването, което извършваха заедно с Такра. Моран без съмнение обичаше тайнствените премеждия и го слушаше най-внимателно.

— Накратко — каза той, когато Гийом свърши — вие смятате, че маркизът и носител на херцогска титла може да е изиграл някаква роля в тази история... Основанията ви не са ми съвсем ясни. Уверен съм обаче, че в случай на нужда той не би се поколебал. Тъй или иначе, готов съм да отговарям на въпросите ви при едно условие — да не упоменавате пред никого онова, което ще ви съобщя...

— Кълна се в това — заяви разпалено Гийом, — а на дискретността на моя спътник може да разчитате не по-малко.

Графът хвърли любопитен поглед към маора и кимна. Такра обаче каза:

— Не е нужно и аз да слушам.

— Имам ви доверие! — рече учтиво Моран.

Неволната симпатия, която графът бе започнал да изпитва към Гийом, се бе затвърдила, докато бе слушал неговия разказ, и бе подсилена от мисълта, че в крайна сметка маркизът и носител на херцогска титла дьо Сагран може да пострада.

— Вече е доста късно... — каза благородникът. — Къде сте отседнали?

— В странноприемница „Сен-Жорж“, в село Виме-Фонтен.

— Десет километра! По-добре останете да вечеряте с нас...

Младият човек промълви:

— Но...

Ала графът вече бе позвънил и каза на появилия се прислужник:

— Нека на масата да има прибори за още двама...

Сетне добави с усмивка:

— Уверявам ви, че имам да ви казвам много неща и те навярно ще ви бъдат интересни. Всъщност бих проявил интерес към вашето прежеждие... ако то е пряко свързано с маркиза. Разбудихте в мен паметта на ония, които са се сражавали срещу зловещия му род.

Десет минути по-късно графът представи гостите си на госпожица Гилен дьо Моран. Загадъчната ѝ привлекателност сега изпъкваше дори по-ясно, отколкото навън, оттенъкът на кожата ѝ бе същински блян от далечното минало; изящните като листенца на цвете клепки, дългите ѝ ресници и синьозелените очи сякаш бяха частица от вечна човешка легенда.

Гийом я наблюдаваше не без вълнение. Между възхитителната девойка и Дьониз дьо Морнъоз като че имаше някаква смътна и все пак неоспорима прилика.

Докато вечеряха, тя се държеше малко особено, доста сдържано. Неземният ѝ взор не диреше нито Гийом, нито Такра — и все пак те имаха чувството, че очите ѝ виждат всичко и нищо не пропускат. Приказваше малко, със звънящ гласец, подобен на кристално стъкло, умито от бистра речна вода.

От своя страна графът поддържаше най-приветлив разговор с гостите и ги изслушваше внимателно. Хранеше се обилно с апетит, наследен от славните времена на старите благородници.

— Гилен и аз — рече той в мига, когато икономът поднесе шунка от глиган — не сме рожби на нашия век... нито дори на времената, когато са властвали Луи XIV или Анри IV. Ние принадлежим на Средновековието... също както и нашият противен съсед...

Той хвърли бегъл поглед към Такра и рече:

— Нали са тежки тия времена за хората, които не могат вече да живеят, както са свикнали?

— Да — въздъхна Такра. — Дедите ми са водили суров живот, ала, струва ми се, бих го предпочел пред живота в този свят, сред който всички сякаш се движим, завързани с верига...

— Впрочем — промълви графът — дали животът някога е бил тъй жесток, както ни учи историята? Съмнявам се. Мисля, че немалко

закони и обичаи, които днес ни изглеждат груби, някога са били твърде смекчени от безгрижието и кротостта на хората. Нима можем да си представим по-жестоко робство от онова, на което сега по принцип са обречени всички младежи — имам предвид робството на военщината? Страшно е в крайна сметка човек да погуби по такъв жалък начин три години от съществуването си в разцвета на своята младост... Цивилизацията се плаща. Скоро ще се плати още по-скъпо... Тия въоръжени народи ще се впуснат във война, която по ужасите си ще надмине всички други досега!...

Икономът предлагаше глиганското месо с лека усмивка. Беше около петдесетгодишен мъж с лице на калмик^[3], малко напомняше Клемансо^[4].

— Жак е съгласен с мен! — заяви дружелюбно графът.

— Ще бъде все едно край на света!... — позволи си да продума прислужникът. — Предсказано е... Звярът^[5] ще дойде от изток^[6]... ще превземе земите на скитите^[7]... огън ще изгори дори пустините... хората ще гинат като скакалци и нови чудовища ще дебнат в морските дълбини... Ще има нови, жестоки мъки...

Старият човек говореше със злокобен глас; сътрапезниците потръпнаха леко от ужас.

— И все пак... — рече Гийом. — Какво да се прави? Нима за един Галилей е възможно да не открие закона за земното притегляне? Редно ли е Лавоазие да погуби своя гений... или Фарадей да не се осмели да проучва неуловимите прояви на електричеството... или Карно да скрие блясъка на светкавицата, чрез който пред него се разкриват закономерностите на света?

— Не зная!... — възкликна графът. — Всъщност не вярвам, че науката пречи на хората. Пречи им развитието на една фалшива цивилизация, която се сражава с природата, вместо да се опре на нея.

— Но нима човекът е вършил някога нещо друго? Щом се е появил лошият двукрак звяр, на нашата планета е започнал да се развива нов разрушителен дух... Та нали вашето Средновековие е обезлюдило Франция!

— Да, ала тогава е процъфтявал животът в горите, в неплодните земи, в тресавищата, в долините, по хълмовете, в реките и езерата... През Средновековието планетата си е поела дъх... Звярът е могъл да си поживее сред безлюдните пространства... растенията отново са

поникнали из келтска Галия, без нищо да им пречи, както е било по времето на първите жреци.

Тази реч се понрави на Гийом поради пристрастеността му към природата.

Той отвърна:

— Но животът на хората е бил ужасен.

— Ха! Ни най-малко... далеч не тъй ужасен, както е във вашите заводи... или във вашите казарми... или в гнусните предградия, където покълват мерзости, проституция, алкохолизъм, охтика. Съществували са огромни пространства, сред които е можело да се живее, без човек да търпи унижения.

Гийом хвърляше коси погледи към Гилен. Тя слушаше, очите ѝ припламваха чаровно, устните ѝ потрепваха.

— И вие ли мислите като вашия баща? — попита младият мъж.

— Да — възкликна разгорещено тя. — И аз като него ненавиждам тълпата, която завладява нашата земя. Противно ми е да гледам всички тия градове, целия този дим, всички тия машини... Не християнството е убило Пан^[8]!

— А смятате ли, че е могло да се случи другояче?

— Убедена съм! Ако Средновековието бе продължило да съществува, природата щеше да запази величието и блясъка си. Постепенно нравите щяха да се смекчат — не по отношение на покварата, ала поне по отношение на суровото чувство за изпълнен дълг, на удовлетворената мощ, науката щеше да се въздигне до далеч по-прекрасни висоти! Тя щеше да увеличи могъществото на човека, без да го заробва със смъртоносен труд, без да го запокитва сред гнусни пушеци, сред отвратителни химически смеси, сред убийствени доменни пещи...

Докато говореше, от нея сякаш струеше гордо, чаровно сияние и когато Гийом срещаше погледа ѝ, по цялото му тяло преминаваше лека, недоловима тръпка, която засилваше смисъла на нейните слова...

— Човекът е избързал прекалено много!... — продължи тя. — Искам да кажа — не в познанието, а в осъществяването. Нима има нещо по-чудовищно от тия внезапни колонизации, които съсипват древни гори, унищожават живот, съхранил се цели хилядолетия? Ха! Не е случайно, че вече сме неспособни да строим прекрасни

паметници като старите катедрали... Изгубили сме усета за великата хармония.

— Кой знае, може би имате право! — въздъхна Гийом. — Обиколил съм света и не можех да не доловя безпределната скръб на осакатената земя...

— Колко ми е драго да го чуя от вас! — рече тя и се взря благосклонно в Гийом.

— Ще нощувате в замъка — каза графът, след като икономът донесе кафето и пурите.

Духовната връзка между сътрапезниците се бе заздравила. Колкото и различни да бяха по характер, Гийом и господин дьо Моран усещаха, че са замесени от едно тесто, а у графа растеше желанието да предприеме нещо във вреда на маркиза...

Гийом се колебаеше дали да вземе пура, но домакинът рече:

— Дъщеря ми обича мириса на пури.

— Но това е мирис, който едва ли би бил подходящ през Средновековието! — забеляза с усмивка младият мъж.

— Той е по-стар... иде от горите и саваните. Няма съмнение, че по времето, когато Верцингеторикс е повел галите срещу Цезар, червенокожите са пушили. Дедите ни биха боготворили тютюна.

Гилен бе откачила от стената една виола и тихичко свиреше някаква старинна, възхитителна мелодия. Гийом наблюдаваше сведената ѝ глава, мечтателните устни и приликата ѝ с Дьониз му се струваше още по-отчетлива.

Не се сдържа и рече:

— Чудно наистина — колко силно прилича госпожица дьо Моран на госпожица дьо Морнъоз.

Графът трепна.

— Сигурен ли сте? — каза той и в думите му се прокрадна вълнение.

— Направо съм поразен от приликата.

Господин дьо Моран дръпна последователно няколко пъти от пурата си.

— Странно! — промърмори той. — Родствените връзки биха обяснили всичко... Но нямаме никакво родство със семейство

Морнъоз. Тогава...

Той млъкна, обърна се към Гилен и я изгледа с обич, подир което заяви:

— Премеждието ви ме занимава все повече, а това, което ми казахте, ми прилича на „полъх“, на диря, насочваща кучето към дивеча... Разбира се, в нищо не съм уверен, дори не мога да кажа, че се досещам за нещо, ала не знам защо ме завладява убеждението, че сте на прав път...

Той тръсна глава:

— Пак повтарям — няма да откриете жертвата тук... глиганът се крие в други бърлоги... по-далечни... по-дълбоки... в едната особено е почти невъзможно да се проникне. Ще ви упътя натам.

Гилен пееше полугласно:

*Вдишай мирис млад и пристъпи
бавно и с наслада сред цветята...
Пролетта засмяна разтопи
бялата покривка в равнината!*

Безгранична надежда покълваше в душата на Фрамре.

[1] Ярка звезда от съзвездието Телец — Б.пр. ↑

[2] Селско въстание, избухнало в околностите на Париж на 28 май 1358 г. по време на пленничеството на крал Жан II (1319–1364) в Англия. — Б.пр. ↑

[3] Земята на калмиците се намира между ставрополската, ростовската и астраханската област и Каспийско море. — Б.пр. ↑

[4] Жорж Клемансо (1841–1929), виден френски политик, министър-председател на Франция от 1917 до 1920 г. Един от архитектите на Версайския мирен договор, следва ясно изразена антисъветска позиция. — Б.пр. ↑

[5] Вж. Откр. 13:11-18. — Б.пр. ↑

[6] На френски е използвана думата „левант“, с която се обозначават страните от източната страна на Средиземно море. — Б.пр. ↑

[7] Скитската държава се е намирала северно от Черно море. В трети век преди Христа е завладяна от готите. — Б.пр. ↑

[8] Древногръцки бог на овчарите и стадата, син на бог Хермес и внук на Зевс. „Пан“ на гръцки означава „всичко“ и неоплатонианската школа го възвеличава като бог на природата и мирозданието. От него овчарите изпадали в „паника“. — Б.пр. ↑

VII

Виделината достигна най-гъстата част на гората. Утрото завари Гийом, Такра и кучето Нептун сред развалините на една постройка, която бе необитаема отпреди над половин век.

Базалтовите ѝ стени още се държаха; покривът бе пробит, а таванът — осеян с дупки и пукнатини. Сградата бе обрасла с всевъзможни растения, листа и клони се сплитаха връз останките от нея. Липсваха мебели, имаше само две прогнили дървени столчета.

Такра разпали малко суха шума и съчки и сгря едно метално канче с кафе. Зората позлати короните на дърветата и небесата; двамата мъже изпиха почти кипналото кафе и хапнаха по един къшей ръженопшеничен хляб. Сетне излязоха във сред старите дъбове и огромните буки.

— Тия земи са по-древни дори от гората при Черните води! — промълви Гийом.

— Да — отвърна маорът и се усмихна безмълвно. — Тук човекът още няма думата!

Поеха отново на път, като се стремяха да избягват всякакви срещи; през първата половина на деня кучето Нептун и Такра смътно усетиха на два пъти, че наблизо е преминал човек.

Следобед се добраха до мочурлива местност и Гийом рече:

— Оттук започва Земята на Червените вълци.

Пред тях се разстилаше тресавище, на чийто бряг растеше грамадна върба.

Такра каза:

— Може би е по-добре да проуча местността сам, заедно с Нептун. Ако сме трима, лесно ще ни проследят.

— А аз не мога да се сравнявам с вас в някои неща! — допълни Гийом и се усмихна със сурова усмивка. — Тримата обаче ще бъдем по-силни...

— Ще проникнем там през нощта... след като се уверим — отвърна Такра.

Гийом го изгледа обезпокоено и той поясни не без известна гордост:

— Нищо няма да ни се случи. Нали Такра умее да се изплъзва дори от най-дивите хора... чиито очи виждат и нощем, чийто слух е по-остър от слуха на кучето динго?

— Ами ако ни подгонят с кучета?

— Зная как да ги омайвам... Забравихте ли?

— Вярно е, скъпи приятелю... Ще ви чакам.

Такра и Нептун се промъкнаха между върбите; скоро Гийом ги изгуби от поглед. Затаи се сред храстите и се замисли. Що се отнася до ловкостта на маора, не се тревожеше. Тя бе направо свръхестествена. Едва ли някой индианец или див туземец, едва ли някой обитател на горите и саваните умееше по-добре от него да се прикрива, да заблуждава хората и зверовете...

„Няма начин да не успее“ — помисли си младият мъж.

Помежду растенията се мерзелееше блатото, обградено със странно тъмни брегове, прорязани тук-там от червеникави ивици. От една страна, той проследяваше мислено пътя на Нептун и на Такра; от друга — си припомняше Дъониз и Гилен; сегиз-тогиз образите им се преливаха, както се преливат началните кадри на филм...

Бяха изминали вече два часа, откакто Такра бе тръгнал, и ето че Гийом чу в далечината кучешки лай. Той секна скоро. В продължение на десетина минути младият мъж смяташе, че животното навярно е отишло в друга посока. Ала, макар да не притежаваше атавистичните дадености и опита на Такра, Фрамре все пак бе успял да развие сетивата си по време на своите прекеждия сред дивата природа. Скоро бе напълно сигурен, че кучето се приближава — долавяше мачкане на стъбла, леко топуркане по почвата. Разбира се, животното не беше хитро като вълк или лисица. Освен това скоро се разнесе и по-отмерен звук — стъпки на човек.

Явно бе свикнал да броди из горите: напредваше тихо и предпазливо...

Най-сетне кучето изникна иззад един розов храст — красиво рижо куче, прошарено от бели ивици, яко, със здрави челюсти...

Мина напред, душейки, после се хвърли с глухо ръмжене към гъсталака, където се бе свил Гийом. В същия миг се появи и господарят му — едър мъж с мощни рамене, с грубовато, обсипано с жълти косми лице, с металносиви, малки, подвижни очи; приличаше на австралийски заселник, на трапер от Дивия запад...

Гийом се надигна малко рязко; кучето сметна, че е в опасност, и го нападна...

Схватката свърши само за миг. Фрамре удари с опакото на ръката си животното отстрани и то се търкулна сред китка папрат...

Мъжът затича към него.

Фрамре се измъкна от прикритието си и понечи да преговаря. Човекът обаче бе разгневен от скимтенето на кучето си, реши, че то е тежко ранено и откачи пушката си... Надигна я, за да стреля, ала видя, че Гийом държи тояга в ръка и изрева ядно:

— С приклада!

Сграбчи оръжието за цевта и се спусна напред. Дървото в ръцете на Фрамре описа бързо осморка. Пушката падна от ръцете на нападателя.

— Не ви мисля злото! — извика младият мъж.

Човекът се втурна като обезумял към Гийом, за да го повали. Фрамре хвърли с пренебрежение тоягата си; вкопчиха се един в друг. Човекът беше здравеняк, имаше мощни бицепси и изпъкнали гръдни мускули. Напрегна се с все сили. Ала Гийом го стисна жестоко...

Хватката му беше тъй здрава, че след като се съпротивлява около минута, човекът от гората се предаде със стон:

— Силен сте като големия Жаверн!

Гийом отпусна прегръдката си и върна свободата на своя противник... Зашеметено за миг, кучето се канеше да помогне на господаря си, ала той извика:

— Мирувай, Руж!

Настъпи продължително мълчание, тия три живи същества се изучаваха внимателно.

После Гийом запита:

— Защо ме нападнахте, дявол да го вземе?

— Че как? Нали ми претрепахте кучето?

— При самозащита!

— То ли почна?

— Хич не се съмнявайте.

— Не знаех... ужким друг път не е правило тъй. Напада, ако го нападнат. Сигурно се е объркало...

— Както и вие — забеляза развеселено Гийом. — Е, никой не пострада, това е най-важното... Сигурно вие сте от Земята на Червените вълци?

Омраза блесна в светлите му очи:

— Не!... Те са роби...

— Не ги ли обичате?

— Ненавиждам ги... Всички извън тяхната земя ги мразят. Те не са хора като нас... само да ги видите!

В сивите очи на мъжа пламтеше истинска расова омраза.

— Кой е големият Жаверн, дето го споменахте одева?

— Великанът... Току-речи е по-висок от вас и е най-силният мъж в околността. Борил се е с дърваря Марлуз и с мелничаря Каравал и ги победи... пък са мъжаги, яки като добичета...

Скитникът хвърли изпод вежди поглед към Фрамре.

— Ама и вас си ви бива!... — рече той почтително, макар и все още заядливо. — Ще ми се да видя дали ще се оправите с него.

— Всичко се случва! — подхвърли благо Гийом. — Добре ли познавате Земята на Червените вълци?

— Да... Не е лека работа да се влезе там... И последната тревичка е шпионин... просто не си струва. Преди да навърша двайсет години, опитах да се промъкна два-три пъти, та знам! Има няколко рода, които са си поделили земите между тресавищата... Най-силен е родът Жаверн... Живеят там, както се е живяло преди Революцията.

В съзнанието на Гийом зрееха смътни планове. Този човек явно бе див, ала от лицето му лъхаше някаква простовата честност: инстинктивно Фрамре прецени, че може да разчита на известна преданост от негова страна...

— Не ви е известно нищо за онова, което се е случило скоро по тия земи, тъй ли? — запита той.

Мъжът хвърли към Гийом поглед, изпълнен с недоверие:

— Да не би нещо да ви интересува?

— Може би!

— Чуйте, гос'дине... мразя ги, ама не съм издайник... Трябва да е нещо много важно, та да седна да разправам какво става при тях...

— Тъй! Ами ако можете да услужите на почтени хора?

— На вас ли?

— Донякъде, но и на други, които са пострадали.

— От рода Жаверн ли?

— Да речем, че са пострадали от рода Жаверн.

Скитникът поразмисли половин минута, сетне се взря право в очите на Гийом:

— Никой от ония Жаверн не би сторил зло на човек, освен ако се опитва да проникне в тия земи.

— Да речем, че са го сторили по поръчка.

— Да им е поръчал оня, дето му викат Господаря? Назовете го по име... и ще помисля...

— Не е ли маркиз дьо Сагран?

Човекът потръпна; очите му се разшириха.

— Да, той е Господаря... целият род Жаверн би се опълчил и срещу армия, само да си мръдне пръста.

— Страхувате ли се от него?

Голтакът изпъчи гърди:

— Не ме е страх от никого... опъвал съм се даже и на ония Жаверн. Обаче не се излагам на опасност за нищо. Откъде-накъде?

Измъкна стара глинена лула и започна да я тъпче усърдно, като следеше с поглед Гийом.

— Ще сторите голяма добрина! — заяви младият мъж. — Ще ми кажете ли това, което знаете?

— Зная малко... приказки оттук-оттам — приказват, че ония Жаверн са докарали в земята на Червените вълци две жени... две отвлечени жени...

— Ах! — възкликна Гийом.

Той се вгледа в мъжа, който палеше лулата си, и отрони полугласно:

— Сигурен съм, че мога да ви имам доверие.

Човекът се изсмя тихо, явно му стана приятно.

По време на разговора неприязънта му, породена от поражението, се бе стопила и сега той гледаше Фрамре почти с възхищение: както става при повечето хора с първични натури, той бе готов според обстоятелствата да прояви преданост към победителя, или да го намрази жестоко.

— Да, може да ми имате доверие. Когато Мишел Вокер даде дума, нищо не може да го спре да я удържи!

— Вярвам ви! — рече бавно Гийом. — Е, тогава може да ми помогнете за едно добро дело... истински добро дело. Няма да пропусна да ви се отблагодаря...

— Нещо във връзка с жените ли? — запита бързо скитникът.

Гийом се колеба само миг.

— Да.

— Тогава съм с вас!

След като прекосиха една малка рекичка, Такра и кучето Нептун се промъкнаха помежду някакви блата и се озоваха насред по-открито, обрасло с гъста, доста висока папрат място. Маорът и кучето се движеха предпазливо — сякаш разумът и при животното, и при човека им подсказваше едновременно какво да правят.

Най-сетне достигнаха до едно възвишение, върху което Такра пропълзя и съзря стар замък, обкръжен от конюшни, обори, плевня и навеси... Земята наоколо бе обработена и засята с пшеница, ръж, елда и овес. Край замъка се простираше обширна градина, в която никнеха изобилно плодове и зеленчуци. Тук-там се мяркаха жени — никакви мъже. Такра обходи с поглед цялата местност, като си отбелязваше долчинките, дърветата и нивите, през които щеше да се прокрадне. После притегли към себе си кучето Нептун и промълви в ушите му някакъв тайнствен маорски напев... Нептун остана върху възвишението, а Такра отново пое напред — беше забележим не повече от златка или бялка... Когато стигна на двеста метра от замъка, едно куче залая и се втурна към живия плет, където се бе затаил Такра... Маорът изсвири по особен начин, много тихо, и животното сякаш се вцепени... Сетне прошепна:

— Тук!...

Плетът се разтвори и черното лице се откри пред кучето.

Очите на мъжа се втренчиха някак странно в очите на животното.

— Тук! — повтори Такра.

Кучето се приближи още. Новозеландецът изпусна въздух право в муцуната му и бавно погали едрата му глава; кучето стоеше като

хипнотизирано...

Такра заобиколи плета и се озова в градината. Там три жени чистеха дърветата от гъсеници, а няколко деца им помагаха. Жените разговаряха. Най-възрастната рече на останалите:

— Сигурно вече са ги хванали. Скоро ще се появят.

— Старата трябва да е замислила всичко.

— Аз и на младата нямам много вяра — чу се леко завистлив глас.

Тогава на Такра му стана ясно защо не е видял никакви мъже наоколо. Несвързаните приказки, които той си обясни по индуктивния метод, допълниха с още подробности онова, което току-що бе научил.

Повърхностните сведения му дадоха възможност лесно да възстанови цялостния ход на събитията. В Земята на Червените вълци имаше две жени, доведени отвън, и той не се усъмни нито за миг, че това са Дьониз и Катрин. Те бяха избягали.

Маорът изчака още няколко минути в градината, без да научи нищо ново.

Накрая реши да потегли обратно към възвишението и макар наоколо да се шляеха деца, се добра до горе без спънки. Оттам наново обхвана с поглед цялата местност и забеляза мъжка фигура — фигура на възрастен човек.

„Старейшината“ — рече си той.

Впрочем не забеляза никакви други мъже — това потвърждаваше всичко, което бе научил или за което се досещаше.

— Връщаме се, Нептун! — обърна се той към кучето с дълбокия си напевен глас.

През време на отсъствието му кучето бе стояло неподвижно и нащрек, прикрито в папратовия гъсталак.

Смъкнаха се от възвишението, прекосиха отново реката, минаха между блатата и навлязоха в хилядолетната гора...

Когато се озоваха отново при Гийом, вече се смрачаваше, оранжевото слънце бе слязло ниско между клонците. Маорът изложи кратко резултата от разузнавателната си обиколка. Гийом бе преживял сред пуцинаци, поля и дъбрави немалко драматични прежеждия и стаи вълнението, което пораждаше у него разказът. Само стисна ръката на пришълеца от далечна Океания и каза:

— Нямаме време за губене... Трябва да открием дирите им...

Такра кимна одобрително. В душите и на двамата се надигаха спомените от младежките им подвизи и ловния устрем, който им бе познат от годините, прекарани сред дивите простори.

— Имаме един съюзник! — каза Гийом и пътем описа срещата си с Мишел Вокер. — Той ни чака!

VIII

Вече шест седмици Дьониз бе пленница в замъка — по-точно във второто обиталище на Сагран, наречено Замъкът на Червените вълци.

Отнасяха се извънредно добре с нея, нещо повече — всички прислужници, мъже и жени, ѝ засвидетелстваха най-дълбоко уважение. Нищо не спъваше свободата на действията и придвижванията ѝ в границите на имението, което бе обширно, с пасища, пшенични и ржени посеви, овощни градини, напомнящи по размери същински паркове, с многобройни водоизточници, с дъбови, букови и габъррови гори.

След дълги дни, прекарани в буйна съпротива и отчаяние, подир които изпадна в пълно униение, тя все пак посвикна — без да се примири — със съдбата си. Привикването бе мъчително, сегиз-тогиз я обземаха бунтовнически настроения, а също и ония пристъпи на безумна надежда, които дават на затворниците сили за живот.

От прислугата не можеше да се изкопчи никакво сведение. Явно всички тия хора бяха родени в имението и още дедите им се бяха грижили за маркизите с херцогска титла дьо Сагран. Бяха яки мъже и жени с малко диви, но не грозни черти, с пламенни очи и гъвкава походка, поради която приличаха на едри хищници.

Единственото, което Дьониз бе успяла да научи, беше фактът, че е пленница на маркиз дьо Сагран, който живеел в друг замък, обкръжен от друго имение. Не пребивавал постоянно там, често се завръщал в родовото си обиталище.

Дьониз направи три-четири пъти опит за бягство заедно с Катрин, която не бе тъй склонна да се примирява и в изблици на ярост ругаеше всеки, който се приближи до нея. Нито мъжете, нито жените ѝ отговаряха, само се отдалечаваха мълчаливо, от което прислужницата ту се въбесяваше още повече, ту се дивеше и маеше.

Бягствата се организираха от Катрин. По нюх и хитрост тя не отстъпваше на кой да е дивак, ала хората на Сагран разгадаваха замислите ѝ. Всеки път, щом бегълките се приближаваха до границата

на водите, полята и горите, принадлежащи на имението, съзираха пред себе си двама-трима мрачни мъжаги, които ги връщаха в замъка...

В една септемврийска утрин двете бяха застанали на брега на едно мочурище, през което се бяха опитали да преминат веднъж, за да се измъкнат. Лодката, с която се бяха добрали до отсрещния бряг, бе все още на мястото си. Дьониз я гледаше скръбно и мълвеше:

— Дали ще можем някога да напуснем това проклето място? Какво искат от мен? Ах, Катрин, не издържам вече!

Катрин я слушаше със странно изражение. От няколко дни тя въобще се държеше особено. Приличаше на звяр, надушил дивеч.

— Не сме изоставени! — рече тя. — Онези, които ви обичат, госпожице, никога не са преставали да ни издирват... и ми се струва, че...

Тя се спря, озърна се наоколо с блеснал поглед...

— Според теб възможно ли е да ни открият? — попита Дьониз.

— Напълно възможно... Ако не се боях, че ще ви внуша измамна надежда... бих казала дори...

Тя млъкна внезапно и лицето ѝ стана непроницаемо.

— О, говорете, Катрин!... Толкова се нуждая от мъничко вяра.

— Е, бих казала, че вече са близо! — отрони Катрин.

Млъкнаха. Катрин оглеждаше внимателно околността. Погледът ѝ се съсредоточи върху нещо, тя трепна и затули с ръка устата си, за да не извика.

Изминаха два дена, без някакво събитие да смути вялото, безбурно съществуване на пленниците.

На третия ден сутринта те бяха поседнали да починат близо до едно място, където исполинът Жаверн ги бе спасил веднъж от нападение на глиган.

Катрин съзря кафява ръка, която се подаде изпод един гъст храст...

От разстояние ръката навярно се сливаше с тъмните листа на храста и с един повехнал стрък папрат — ала Катрин бе съвсем близо и я виждаше отлично...

— Вижте, миличка... отляво, под храста — прошепна тя.

Дьониз пребледня страшно и се разтрепери: тя също бе различила ръката.

Тогава Катрин промълви:

— Виждаме!...

Ръката се повдигна и откри сивкав хартиен плик, полускрит под папратта...

Катрин се изправи бавно и пристъпи към храста; чу ясно нисък глас, който изрече следните думи:

— Аз съм, Такра... утре в десет сутринта елате на брега на мочурището, там, където останахте дълго вчера... Ще можете ли?

— Струва ми се, че ще можем...

— Добре... Не гледайте към мен... Те подозират, че става нещо... отивам си... Престорете се, че се спъвате, за да вдигнете писмото... до утре...

Листата и клонките изшумоляха леко... Катрин си изкриви крака и като че за малко щеше да падне. Само за миг писмото изчезна под дрехата ѝ...

Когато се върна при Дьониз, мургавото ѝ лице бе станало пепеляво. Колкото и остър да бе слухът на девойката, тя не беше съвсем сигурна дали е чула някакъв шепот. Беше безкрайно развълнувана.

— Е, Катрин?

— Там беше...

— Кой?

— Приятелят на господин дьо Фрамре, господин Такра.

Безумна радост изпълни гръдта на Дьониз.

— Разговаряхте ли с него?

— Да.

— Той какво каза?

— Че утре заран в десет трябва да сме на брега на мочура, където се спряхме вчера.

— О, Катрин, Катрин! — въздъхна Дьониз. — Дали наистина си разбрала правилно...

— Няма грешка, миличка... Пък и нося тук писмо... там ще е обяснено...

Дьониз бе обзета от пламенно нетърпение:

— Дай ми го.

— Не сега... Следят ни. Нека да се върнем във фермата.

— Далече е, Катрин... По-добре да отидем до онази колибка, където се спряхме веднъж да се скрием от дъжда.

— Да се опитаме...

Поеха през едно пасбище, прорязано от широки разорани и незасети ивици, и стигнаха до дъбова горичка, сред която се намираше колибата. Беше необитаема и вратата зееше полуотворена.

Дьониз се промъкна първа: след като се озърна бързо наоколо, Катрин също влезе вътре. Скрити зад вратата, двете останаха да слухтят известно време, после Катрин извади писмото.

Прочетоха следното: „Ние бдим. Ако не ни открият, утре в десет сутринта ще бъдем на мястото, където се спряхте вчера, на брега на мочурището. Не се съмнявайте в дълбоката преданост на Такра и на Гийом дьо Фрамре.“

— Господи! Господи!... — възкликна Катрин и склочи ръце.

От устните ѝ бързо се отрониха молитвени слова.

— Трябва да изгорим писмото — каза Катрин.

Дьониз хвърли продължителен поглед върху този крехък символ на човешкото общуване. Тия няколко реда представляваха възстановената връзка между нея и света, от който я бяха откъснали. Тя докосна листчето с устни и го подаде на Катрин.

Катрин измъкна кибритена клечка, малкото пламъче разцъфна и на Дьониз ѝ се стори, че изгарят живо същество...

Замълчаха.

Накрая девойката промълви:

— Какво смятат да правят, Катрин?... Боя се за тях.

— Те *знаят* — отговори Катрин. — Господин Гийом е бил из ония дивашки земи... а господин Такра е по-хитър и от вълк.

После се прибраха да вечерят.

На другата сутрин закусиха рано и излязоха. Една старица им рече:

— Трябва да внимавате... май преди пладне ще има буря.

— Но небето е съвсем синьо! — възрази Дьониз.

— Вие не сте се учили от насекомите и птиците... Инак щяхте да знаете, че облаци ще придойдат откъм запад! — заяви старата жена.

Тя се усмихна дружелюбно, докато Дьониз слизаше по стълбите.

— Да вървим полека — каза Катрин. — Имаме време. Не бива да подраняваме или да окъсняваме, пък е добре да изглежда, че се разхождаме.

Когато стигнаха до блатото, беше десет часът. Мястото сякаш бе пусто... Прошумоляха растения, сред тръстиките се мярна носът на лодка. Кръвта на девойката запулсира буйно в жилите ѝ и тя съзря светлия образ на Гийом и тъмното лице на маора...

С няколко загребвания лодката доближи пристана.

— Бързо!... — възкликна Гийом. — След миг ще съобщят за нас. Не бива да губим нито минута.

Тръпнещите Дьониз и Катрин скоро се озоваха в лодката. Такава радост изпълваше сърцата им, че дори грубоватата прислужница отначало не бе в състояние да изрече нито дума.

— Как е възможно? — избликна най-сетне вълнението на Дьониз. — Как сторихте това чудо — да ни откриете и да ни се притечете на помощ?

— Късмет... — отговори Гийом. — Освен това с мен е Такра!

Гръмовни възгласи и пронизителни изсвирвания го прекъснаха:

— Враговете вече ни преследват!

Гийом и маорът напрегнаха мишци и лодката полетя напред с всичката скорост, която бе възможна при тежката ѝ конструкция. Преминаха през нещо като мъничък архипелаг и тъкмо когато излязоха от него, Катрин изръмжа:

— Ладия!

Такра и Гийом се обърнаха.

Дьониз се надигна: между две островчета, изпод провисналите клони, бе изскочила друга лодка, по-лека и по-подвижна от лодката на бегълците. Листата пречеха да се види лицето на оня, който я караше... отведнъж очите на маора се озариха от усмивка.

— Ол райт!... — рече той. — Този е наш... един браконьер.

В продължение на няколко минути двете лодки се движиха заедно; в далечината се мярна нов, по-голям плавателен съд, в който като че ли имаше шестима души...

— Ще се отправим бързо към брега — поясни Такра, — за да изпреварим преследвачите и да излезем от езерото...

Лодката с потерята вече се задаваше по един пролив; шестимата мъже в нея гребяха с все сили, ала не можеха да постигнат същата скорост като Фрамре и маора...

— Великанът е с тях! — обади се Катрин.

Тъмните очи на Такра стрелнаха Гийом и прислужницата разбра смисъла на тоя таен знак. Четвърт час тяхната лодка цепеше безмълвно зеленикавата вода.

Скоро се доближиха до брега и стигнаха до пристан. Бегълците слязоха бързо.

— Имаме петнайсет минути преднина — заяви маорът.

Прекошиха една сива безплодна местност, през която Катрин и Дьониз бяха минали в деня на първото си бягство и която бе осеяна тук-там с по няколко стари дъба. Също както и тогава под стъпките им изскачаха диви зайци, яребици се криеха из прораслите с изтравниче площи, ята скорци излитаха от блатата.

Дьониз си спомни за реката с големите скали.

Пътят, по който се движеха, бе различен от оня, който бе останал в паметта на Дьониз, и когато се добраха до реката, тя й се стори тясна и дълбока. Отгоре имаше паянтов мост, по който преминаха само за миг.

— Задават се! — изръмжа Катрин.

Дьониз се обърна назад. Видя на по-малко от петстотин метра двама мъже, които приближаваха тичешком — единият бе великанът Жаверн.

Бракониерът каза:

— През скалите има два прохода... Те ще минат през левия, който води към клисурата. Ако ни изпреварят, ще се отбраняват в клисурата, докато пристигнат подкрепления...

— Знам и двата прохода — каза тихо маорът.

След като се промъкнаха през скалите, бегълците се озоваха пред тесен проход, където двама души спокойно можеха да спрат неколцина нападатели.

— Още ги няма!... — промълви маорът. — Значи ще се доберем до клисурата преди тях... Може би си струва първо да се опитаме да ги спрем тук?...

Двамата мъже избраха удобни места, така че да бъдат полускрити зад издатини, и зачакаха. Очакването им трая кратко. Ето че се появи великанът Жаверн, следван от друг човек — набит и як...

Те се изненадаха, като видяха Гийом и Такра; великанът се доближи до прохода, изправи се с целия си огромен ръст и избоботи:

— Сторете ни път!

Гийом неволно се възхити от великолепното му телосложение и от могъщите му крайници.

— Пътят е само за двама! — отвърна невъзмутимо маорът.

Въоръжени с дъбови тояги, двамата Жаверн пристъпиха напред.

— Ще си послужим с оръжие само ако вие настоявате.

— Няма да използваме ножове, ками, брадви, нито пък огнестрелно оръжие... — отговори исполинът. — Освен ако вие започнете първи!...

— Добре!

Фрамре и маорът също завъртяха тоягите си. Великанът замахна пръв. Ударът му срещна само празно пространство. Наложил му се да отскочи назад, за да избегне ответния удар на Гийом. В същия миг отбранителната хватка на маора за малко не изтръгна сопата от ръцете на втория нападател.

— Аах!... — възкликна исполинът. — Криете се зад скалата.

— Тя пази и вас!... — отвърна Гийом.

Двамата бяха нетърпеливи и горди със силата си, бяха вперили очи един в друг.

— Няма да посмеете да се биете на открито! — изхили се Жаверн.

Гийом бе издънка на храбър и войнствен род и дивото желание да се сражава го изпълваше ведно с младежкия жар... Преди маорът да успее да го възпре, той се хвърли напред. Исполинът и неговият другар отстъпиха и така четиримата мъже се озоваха едни срещу други сред равното пространство. По безмълвно споразумение си дадоха кратка почивка, сетне тоягите се вдигнаха... За оня, който умее да си служи с тояга, тя е опасно оръжие. Още от първите схватки пролича, че и четиримата го владееха чудесно, ала уменията им се различаваха. Двамата Жаверн се биеха по правилата на една отминала епоха: навярно тъй са се сражавали майсторите в тоя вид бой през Средновековието или когато крал е бил Луи XIV. Маорът съчетаваше

вещината на дивака с онази, която бе придобил от някакъв британски сержант, колонист в Нова Зеландия. Талантът на Гийом бе развит от парижките специалисти... Първият сблъсък бе силен, ала в него пролича и предпазливост. Бойците осъзнаха, че и четиримата си ги бива...

И ето че великанът, доверявайки се на силата си, записва страховити осморки. Гийом избягна част от тях, отклони няколко. Селякът се спусна към него, той се отдръпна вляво и му нанесе страничен удар, който бе успешен само донякъде... Ала веднага премина в нападение, и то тъй стремително, че на едрия Жаверн му се наложи да отстъпи. Последваха широки ответни удари, които Гийом отклони и цапардоса противника си по бедрото. Вече взимаше връх... Жаверн се опита да го повали, като замахна, уловил тоягата с две ръце — така би могъл да събори и бик; срещна само празно пространство и в устрема си за малко не се сгромоляса. Гийом го остави да отmine, като само го докосна по главата, без да му причини болка.

Жаверн се изправи, пребледнял от унижението.

— Вие ме щадите!... — рече той глухо.

Маорът водеше боя по различен начин.

Той оставяше противника си да се изсилва, изтощаваше го, като отразяваше ударите му, залъгваше го и се отдръпваше. Врагът обаче не се изморяваше, яростта и бързината му налагаха на Такра да използва всичката си ловкост... За миг маорът сякаш бе изправен пред голяма опасност: сопата на втория Жаверн като че бе навсякъде около него... Такра отскочи встрани, отби гъвкаво и точно поредния удар и обезоръжи съперника си, като го цапардоса по китката...

В същия миг великанът хвърли тоягата си и възкликна горчиво:

— Няма да се бия повече с вас... но съм длъжен да мина...

Той направи див опит да смаже Гийом. Двамата едри мъже се сблъскаха; това бе стълкновение между първични сили, между два страховити горски звяра. Такра и другият Жаверн неволно се спряха, завладени от зрелището... Дълго не можеше да се разбере кой надделява; явно беше, че силите им са равни... Виждаше се как мишците им се издуват, как торсовете им се изпъват или огъват, как ръцете се сгърчват в натиск или в отбрана. Три пъти Жаверн повдигна

Гийом, три пъти Гийом повдигна от земята невероятния си противник... Най-сетне исполинът от селските земи се напрегна докрай и вложи всичко от себе си. Лицето му посиня, скулите му изпъкнаха като възли... Гийом залитна. Такра понечи да се хвърли, за да му помогне... Ала ето че Фрамре се изправи и със светкавична хватка използва напора на противника си, за да го победи... Жак Жаверн се строполи тежко и главата му се удари в скалата тъй лошо, че остана да лежи зашеметен...

Такра вече нападаше. Схватката трая само миг. Един удар по главата просна втория Жаверн до първия. Маорът никога не забравяше да вземе въже при подобни преждия и само за миг победените бяха завързани здраво.

— Сега да побързаме! Там сме скрили лодките.

— И сме ги скрили добре! — забеляза браконьерът. — Само че се налага да минем през едно подземно езеро... Ама аз познавам пещерите там още от дете... Трябва обаче да бързаме, за да не ни пресекат пътя...

Мъжете и жените ускориха крачка...

— Ето тук! — извика най-сетне Вокер.

Три минути по-късно последва нов вик:

— Това са лодките... Да се качваме! Те ще ни настигнат!

IX

Близо час лодките се плъзгаха една подир друга по подземните води — отначало не се виждаше бряг, после отстрани се мярна стена от гранит, която се губеше в мрака.

— Дедите ни се криели тук, когато наставало смутно време... — каза Вокер. — Това езеро е спасило семето ни поне десет пъти.

— Как са се изхранвали?

— Брегът минава точно под гори, пълни с глигани, с елени, с лопатари и сръндаци... там никнат гъби, ягоди, малини... буквете дават жельди... има и кестени... Скалата е прорязана от цепнатини и отвори като кладенци, през които с въже или със стълба човек излиза тъкмо напред гората...

Тия думи пробуждаха у Гийом древни спомени, заложили дълбоко в подсъзнанието на всеки един от нас — тъкмо на тия спомени дължат невероятната си популярност всякакви истории, в които става дума за герои като Робинзон, като Пол и Виржини, като Атала, за диваци и за мохикани...

Вокер мълча дълго. Новозапалените факли бяха изгорели до половината, когато той се обади пак:

— Скоро в гората ще се стъмни... Ще можем да се прехвърлим на брега.

Вкараха лодките в нещо като тесен воден ръкав, по който се стигаше до триъгълна площадка.

— Елате! — каза браконьерът.

Той отведе бегълките в дъното под един нисък свод и им посочи на светлината на факлите изваян от природата коридор, който се виеше нагоре през гранита. Всички тръгнаха подире му. Коридорът смени посоката си няколко пъти. Там, където наклонът бе прекалено стръмен, някой бе издълбал груби стъпала.

— Внимавайте! — каза Вокер.

Като че ли вече нямаше накъде да вървят. Ала горският скитник побутна с известна сила една издатина и къс от стената се завъртя бавно. Един по един те се промъкнаха през тесен проход и се озоваха в нещо като обширно подземно помещение.

— Това подземие съществува от хилядолетия.

Той заприщи отново отвора на стената и поведе бегълците към друг, кръгъл отвор. Свежият въздух издаваше, че са близо до повърхността. Зле одялана стълба ги отведе в храсталак, прораснал сред развалини.

— Стигнахме! — съобщи им полугласно Вокер.

През клоните се виждаше ослепителното звездно небе.

— Къде по-точно се намираме?... — запита Гийом.

— На половин левга от селището Портай... малко по-далеч са Бизон и Кремайо.

— Много ли има до замъка Моран?

— Дванайсет левги...

— Там трябва да идем... Навярно ще намерите някаква кола... или каруца с пейки... утре призори...

— Уха! Само пари да има!

Вървяха по главния път и Дьониз не се изморяваше толкова. Още по-приятно ѝ стана, когато само час преди изгрева полумесецът разпръсна тихия си светлик над листатите сводове. Скоро спряха.

— Този път наистина сме спасени! — възкликна Катрин, като помагаше на Дьониз да се настани върху полегатия ствол на едно младо дърво.

Маорът бе напрегнал всичките си сетива, Нептун душеше...

— Ще се опитам да наема кола — рече браконьерът.

Дълго време седяха така. Сетне се чу трополене на кола. То се усили; скоро се появи някаква каруца с пейки, на предната седалка беше браконьерът.

— Това е... — рече той, след като дойде достатъчно близо. — Добичето май се движи добре...

Внезапно маорът изчезна между дърветата, а Нептун го последва.

Върна се с бързи крачки.

— Напред! — рече той.

После прошепна в ухото на Гийом:

— От онази страна на гората се задава кола...

Двамата мъже се изгледаха втренчено; Гийом запита:

— Смятате ли, че са те?

— Не съм напълно сигурен!... — отвърна Такра. — По-добре е да побързаме.

Пет минути по-късно четириколката се носеше с пълна скорост по пътя. Браконьерът не се бе излъгал, конят беше як и явно издръжлив.

Такра току наостряше уши. След като пътуваха около половин час, той каза тихо на Фрамре:

— Възвърнахме си преднината... Ако са те, това е нормално... преследването трае часове наред и впрягът им навярно е изтощен...

Вече се бе развиделило, нежната утринна светлина хвърляше медни, златисти и сребристи отблясъци по листата, по мъха, по дънерите и по пътя пред тях.

Колата продължи да се движи с пълен ход още няколко часа. Бяха дали кратка почивка на коня, ала той не изглеждаше особено уморен.

— Бива си го добичето! — забеляза браконьерът, който владееше майсторски юздите.

В мига, в който изрече тези думи, конят се спъна в някакъв камък и се сгромоляса на земята... Опитва да се изправи, ала едната стръка му пречеше... Наложил се да го разпрегнат. Когато животното най-сетне се изправи, забелязаха, че понакуцва.

— Няма страшно... — забеляза Вокер, след като прегледа внимателно краката му. — За три дена ще се оправи... Само че ще трябва да пътуваме до следващото село на бавен ход...

— Какво е разстоянието? — попита Гийом.

— Пет-шест километра.

Поеха бавно напред. Такра бе непрестанно нащрек. Най-сетне той каза на Гийом:

— Слушай!

Отначало Гийом не чу нищо. После като че ли долови далечен тропот на колела...

— Ако са *те*, ще ни настигнат преди селото.

Чертите на Вокер издаваха вътрешното му напрежение.

Гийом хвърли тревожен поглед към Дьониз. Тя не подозираше нищо. Този път наистина смяташе, че се е спасила; въпреки умората опиянението от живота отново изпълваше цялото ѝ същество, радваше се, че ще се прибере при Морнъоз...

Конят отново забави ход... Всички бяха слезли и крачеха редом с каруцата. Трополенето на другата кола вече се носеше съвсем наблизо.

— Тези хора може да ни помогнат! — каза простодушно Дьониз.

Внезапно иззад завоя изскочи дълга кола, теглена от два грамадни черни коня. Катрин изкрещя от ярост, ръцете на Дьониз затрепераха, а разширените ѝ очи разпознаха страховитите Жаверн. Бяха девет, сред тях се бе възправил исполинът...

Гийом се озърна отчаяно наоколо. Пустош. До селото имаше още поне два километра. Явно онези Жаверн щяха да се сражават без пощада.

— Вади оръжието! — извика Фрамре.

Бракониерът носеше пушка. Такра и Гийом измъкнаха револверите и ножовете си... Никой не забеляза как Катрин скочи на земята и изчезна в гъсталака...

Деветимата Жаверн бяха разбрали какво ще последва. Колата им спря, мъжете слязоха бързо и се шмугнаха от двете страни на пътя, изгубиха се от погледа им.

— Искат да ни обкръжат! — рече бракониерът, който се прицелваше.

Изминаха няколко минути, после се чу мощен глас:

— Не можете да се измъкнете... предайте се!

Гийом и Такра отвърнаха с подигравателен смях...

— Този път ще има бой! — обади се отново гласът.

В отговор изтрещя изстрел. Бракониерът бе забелязал някакво раздвижване. Чу се приглушен вик... и настана тишина...

— Предайте се! — повтори гласът.

— Само си покажете муцуните... и ще видите! — провикна се язвително бракониерът.

И тогава издън гори се разнесе тръбен звук... Скоро се чу конски тропот и се появиха конници.

— Той е! — изръмжа Гийом. — Това е самото чудовище, маркизът с херцогска титла. Свършено ли е с нас, Такра?

— Не още — отвърна спътникът му, като гледаше в посоката, където трябваше да се намира селото.

Току-що бе забелязал, че Катрин е изчезнала.

В това време маркизът с херцогска титла и хората му бяха забавили ход. Мъжете мълчаха... Внезапно Гийом бе обзет от ярост.

— Негодник! — изкрещя той и вдигна револвера си.

Маркизът се обърна към него и отрони горчиво с глас, в който прозираха и язвителност, и загадъчна скръб:

— Кой би могъл да ви изтръгне от ръцете ми?

Сетне бавно сви рамене:

— Уви! Твърде късно е! Съдбата е на нейна страна... Тя вече е извън властта ми...

Изпод короните на дърветата отекнаха тежки стъпки.

— Полицаи! — възкликна браконьерът тържествуващо, ала и с известен страх.

Зададоха се четирима мъже, водени от Катрин.

— Излишно е! — промълви маорът.

Голямата кола вече бе обърнала; тя се отдалечи и скоро изчезна...

В същия миг Катрин, която бе изпреварила полицаите с десетина метра, се приближи към бегълците.

— Какво им казахте?... — запита живо Гийом. — Бяхме си обещали да не се обръщаме към правосъдието...

— Съобщих просто, че са ни нападнали.

— Нищо повече?

— Нищо повече.

Маркизът с херцогска титла стоеше неподвижно; зад него бяха замръзнали и седмината конници от свитата...

— Какво става тука? — прокълтя грубият глас на полицейския началник, прошарен, пълен, ала корав мъж с добродушни очи, който пристъпи към тях по пътя.

— Не зная... — отговори Гийом. — Стори ни се, че ни преследват... Като че ли сме сбъркали...

Полицейският началник обърна строгото си лице към Катрин:

— И какво излиза?

— Просто се е изплашила — намеси се Гийом. — Простете й... Жена е все пак!

Полицаят изгледа Фрамре с престорена подозрителност. Дълбоко в себе си той чисто и просто копнееше да се завърне в полицейския участък и отново да се заеме с отглеждането на пламъчета, рози и перуники; влагаше огромна страст в получаването на цветя с особени багри...

Маркизът се приближи сам до каруцата... Лъвският му взор срещна погледа на Гийом, сетне се насочи към Дьониз. Той се обърна към девойката и промълви:

— Искрено и най-дълбоко ви моля за прошка! Бях принуден да сторя това поради фатални обстоятелства... Причината е извън мен... тя преследва нашите родове от векове... нямаше да ви сторя нищо лошо!...

— Но вие извършихте престъпление!... — изръмжа Гийом.

— Според вас е престъпление... — отвърна мрачно маркизът. — Според моя род не е... Ала аз не искам прошка от вас, сине на Галия... а от тази лъчезарна девойка. Не мога да й бъда вече враг... Най-сетне силата, която ни е терзала толкова векове, победи. Аз не само не ще бъда ваш враг, госпожице дьо Морнъоз — никой не би могъл вече да ви бъде по-предан приятел от мен!

Той махна уморено с ръка, сетне лъвските му очи се взряха в очите на Гийом:

— Аз нямам нищо общо с вас, галски сине, нашият род винаги е ненавиждал дедите ви... Нищо, с вас ще споделя тайната си... вие ще разберете защо сторих всичко това и ще се помиря с вас заради ето тази тук, зарад Дьониз дьо Морнъоз. Очаквам ви след три дни в замъка Сагран.

Изсмя се сухо и зловещо. После добави с мрачна ирония:

— Граф дьо Моран ви очаква... той ще се радва на моето поражение...

Х

Двама ковачи отмериха с тежки удари часа върху часовника, разположен в кулата на замъка Моран. Виждаше се как чуковете им се стоварват върху бронзова наковалня, а едно огледало от червена мед хвърляше отблясък, изобразявайки огнище...

В същия миг се появиха три коня, водени от прошарен коняр, чиито деди по наследство бяха служители на рода Моран...

— Десет часът! — рече графът.

Той се изправи и Гийом последва примера му. Само след пет минути бяха на седлата... Конете препуснаха през парка и навлязоха в гората.

Минаха по пътя, който бяха следвали по-рано Гийом и маорът; след просеката се озоваха в гората на Сагран. Беше единадесет, когато конниците влязоха в парадния двор на замъка. Маркизът очакваше Гийом. Щом съзря Моран, веждите му се склочиха, ала той се поклони и каза със строга любезност:

— Не знам дали един представител на рода Моран би седнал на масата на Сагран.

Моран се колебаеше.

— О! По-късно едва ли ще мога да настоявам да бъда овъзмезден някак за това гостоприемство! — добави мрачно маркизът с херцогска титла. — Ако желаете, нека обявим примирие... Впрочем това ще бъде примирие, несравнимо с което и да било досега: моят род ще изчезне!

— Известно ми е — отговори любезно Моран, — че вашият племенник е починал... и искрено съжалявам за това... Все пак е по-добре да не приема... И двамата ще се притесняваме!...

— Може би сте прав! — съгласи се маркизът.

Моран се оттегли. Домакинът въведе Гийом в една осмоъгълна зала, изпълнена с оцветени скулптури в различни размери от няколко века. Отделни бюстове и статуи явно идеха от античността, имаше дори една фигурка от твърд варовик, която можеше да е останала още

от праисторически времена — от епохата, в която хората са съградили мегалитните постройки.

— Моят род е много стар... — каза маркизът с херцогска титла. — Толкова стар, че не можем да открием корените му. Струва ми се, че води началото си от някакви туземни вождове, които не са били нито келти, нито лигури. Някога нашите владения са били с размерите на цяла днешна ваша област. Дедите ми са преследвали тук диви бикове, които са съществували все още, както се установи, че ги е имало доскоро и в една руска гора... Никога не сме скланяли чело дори пред кралете, ала никога не сме им отказвали подкрепата на нашите мечове срещу нашественици. Винаги сме имали предани до смърт слуги, също като тия Жаверн, с които се сблъскахте... Революцията ни пощадила... Ала част от богатствата ни преминали в ръцете на чужденка... Тия богатства можели да станат отново наши *по естествен път*. Ала не се случило тъй. Едно престъпление, за което не съм знаел, превърнало рода Сагран в наследници на госпожа дьо Терноар... Впрочем преди да продължа, ще искам от вас да ми дадете клетва, че няма да повторите нищо от това, което възнамерявам да ви кажа, пред никого... дори — и най-вече — пред граф дьо Морнъоз и пред неговата дъщеря...

— Не бива обаче мълчанието ви да навреди на когото и да било от двамата. Освен това сам мога да преценя какво ще съобщя относно онази част от тайната ви, до която съм се добрал сам... Така например зная, че родът Сагран е трябвало да наследи госпожа дьо Терноар... Известно ми е кой от потомците на госпожа дьо Терноар е загинал на ешафода по време на Революцията... Зная, че дълги години сте следили домакините на Соколовия дом, а също и замъка Терноар, като сте ползвали за целта услугите на една жена от село Танри на име Самбръоз.

Сагран го слушаше със смесица от безпокойство и възхищение.

— Добре сте се справили с разследването — рече той накрая.

— То бе проведено най-вече от моя другар...

— Тъмнокожият?... Не се учудвам. Има изумителни очи... Но кой е разкрил тайната връзка между госпожица дьо Морнъоз и херцогиня дьо Терноар? Без това разкритие всякакви издирвания щяха да бъдат безполезни.

— Имах късмет. Портретът на маркиз Жак в замъка Терноар ме порази поради приликата си с госпожица дьо Морнъоз. Това бе изходната точка за издирванията.

— Ето как се свързват интуицията и разумът!... — изръмжа маркизът. — Тъкмо в това се крие загадката на великите умове... Ала случайността ви е подпомогнала...

— Когато открих родството ви с госпожа дьо Терноар и правото ви да я наследите... а Такра междувременно ми съобщи, че сте се разпоредили Соколовият дом и замъкът да бъдат следени, естествено, хрумна ми, че ако сте отвлекли госпожица дьо Морнъоз, то е, защото *би могло* тя да има някакви наследствени права... Още тогава предположих, че трябва да е потомка на оногова, чиито черти се повтарят тъй точно в нейното лице и че *може би* е дъщеря на госпожа дьо Терноар...

— Какво говорите? — прекъсна го маркизът почти ужасено.

— Едва ли би било трудно да се стигне до подобно умозаключение... това бе почти единствената възможност за обяснение на тайнственото отвличане и на продължителното следене.

Маркизът се бе отпуснал сломен в едно кресло; известно време остана тъй, замислен, подпрял чело с ръка...

— Всъщност вие знаете *почти* всичко! — възропта най-накрая той...

— Нямам никаква представа как госпожица дьо Морнъоз се е оказала роднина на херцогинята.

— Било е извършено двойно отвличане!... — обясни маркизът с язвителна усмивка. — Но аз и моят род нямаме нищо общо с това... Навярно сте научили при разследването, че госпожа дьо Терноар е родила дъщеря шест месеца след смъртта на своя съпруг... По онова време здравето ѝ било тъй крехко, че никой не се надявал дали ще живее дори и три месеца още... Раждането на наследницата било крайно неприятно за вуйчото на херцогинята, порочен и безскрупулен човек, разорен покрай дълговете си. Той не се поколебал да извърши престъпление... много сложно престъпление, за което му били необходими две съучастници... две жени... Подробностите на събитието в по-голямата си част са ми неизвестни... Но нима има значение... Накратко, случило се следното: госпожа дьо Морнъоз и госпожа дьо Терноар родили в един и същи ден... и двете били

болни... и двете навярно щели да умрат след раждането... Починала само госпожа дьо Морнъоз. Родила момиченце, което също било обречено и живяло само няколко дни. Тъкмо напротив, госпожа дьо Терноар оцеляла, ала била в такова състояние, че имало голяма опасност скоро да настъпи и нейният край. Е, както вече сте се досетили — децата били разменени!... Детето на госпожа дьо Морнъоз умряло няколко дни по-късно и било погребано под името Клер дьо Терноар... Детето на госпожа дьо Терноар израснало под името Дьониз дьо Морнъоз. Това е цялата драма... Случилото се било улеснено от приликата между двете деца... и от факта, че в продължение на три седмици госпожа дьо Терноар била на границата на смъртта, а господин дьо Морнъоз, дълбоко отчаян от кончината на жена си, дори не поглеждал новороденото... Разбира се, престъпникът е бил добре осведомен... наред с другите неща вероятно е знаел, че детето на Морнъоз надали ще оживее... След като сторил злодеянието, оставало му само да изчака племенницата му да умре. Умрял обаче той — а госпожа дьо Терноар е все още жива... Всичко това обаче едва ли ви изяснява защо разпоредих да отвлекат госпожица дьо Морнъоз... — продължи маркизът след кратка пауза. — Още повече, че не съм имал нищо общо с отвличането, а научих за него доста по-късно... когато официално известният произход на госпожица дьо Морнъоз бе твърдо установен... Една от жените съучастници накрая признала случилото се пред един от най-верните ми слуги, чиято роднина била... Изповядала му се точно след кончината на граф дьо Грав, вуйчото на госпожа дьо Терноар... Разпоредих да извикат жената й я убедих, че разкритията й сега ще бъдат крайно вредни за всички... осигурих й постоянен доход, за да мълчи... Беше алчна и парите възпираха угризенията й... Въпреки всичко те не й даваха мира... Преди няколко седмици тя дойде при мен и ми заяви, че щяла да направи самопризнания... или пред госпожа дьо Терноар... или пред госпожица дьо Морнъоз... колкото до госпожа дьо Терноар, нямаше пряка опасност: херцогинята се намираще в Египет и беше болна от неизлечима болест. Скоро бях получил вест оттам и явно краят й приближаваше: едва ли й оставаше да живее повече от три месеца. От госпожица дьо Морнъоз обаче можех да очаквам най-лошото. Почти сигурно бе, че тя ще пожелае да види майка си... а дори само видът на девойката би уверил госпожа дьо Терноар в истинността на

направените разкрития. Какво да сторя? Колебах се няколко дни. В крайна сметка реших да действам най-вече защото си казах, че едно тъй закъсняло откровение едва ли би зарадвало както херцогинята, така и госпожица дьо Морнъоз. Колкото до графа, страданието му щеше да бъде огромно... От друга страна, загубата на едно огромно състояние щеше да лиши моя род от невероятно могъщество... И тъй, взех решение да отвлека госпожица дьо Морнъоз...

— А защо не онази жена? — запита Гийом.

— Защото явно бе взела предпазни мерки, за което впрочем ме предупреди...

— Но нали тя би могла да пише на херцогинята, след като научи за изчезването на госпожица дьо Морнъоз?

— За хора като херцогинята подобни писания винаги изглеждат невероятни... Накратко — издадох своите заповеди... вие знаете какви бяха последствията. Държа още веднъж да ви уверя, че никаква опасност не е заплашвала пленницата... Онова, което бе оставено като послание до графа и й бе съобщено, целеше единствено сплашване.

Маркизът замлъкна и впери взор в старинния парк, където дъбовете, буките и липите се полюшваха под лекия ветреца.

— Тази девойка победи! — отрони полугласно той. — Тя е слънчево създание! Щом това стане възможно, аз ще й дам всички богатства на госпожа дьо Терноар... *нашите* богатства...

Продължаваше да съзерцава огромните дървеса, чиито корони сякаш бяха окъпани от сребристо сияние. Безпределна умора се изписа върху лицето му.

— Може би няма да ме мразите толкова — промълви той; — само да знаехте какво може да стори от един човек мечтата, която дедите му са лелеяли две хиляди години...

Гийом не го мразеше. Закален в прежеждия, пребродил диви светове, той изпитваше в душата си смътно възхищение пред този мъж, свързан тъй дълбоко със завета на своите предци.

ЕПИЛОГ

Дьониз пристъпваше под дърветата в парка. Беше замислена. Духът на пролетта я изпълваше — оня дух, който живее от столетия в човешките синове и дъщери, който пробужда както личните ни спомени, тъй и спомена за отминали времена... Ухание на люляк и теменуги се прокрадваше в мириса на зелените листа...

Девојката се чувстваше щастлива — и все пак щастието ѝ не бе тъй пълно, както през миналата пролет. В нея бе узряла нова сила, силата на копнежа, която понякога я караше да въздиша пред красотата на околния свят... Тя бленуваше, спряла под дъбовете, когато чу тихи стъпки и съзря Гийом, застанал съвсем наблизко. Той я гледаше възхитен.

Тя сякаш преживя отново — без печал, странно разнежена — всичко, което ѝ се бе случило. Припомни си цялата преданост, която бе проявил Гийом; припомни си нощта, когато една лодка ги бе понесла сред мрака между скалите.

Сърцето ѝ се изпълни с неџа.

Той се доближи до нея. Държеше в ръка теменужки, набрани в гората, и с трепет ги подаде на девојката... Тя ги пое без колебание и промълви:

— За мен ли сте ги откъснали?

— Та за кого бих могъл да ги откъсна?... — каза той едновременно свенливо и пламенно. — Всяко цвете ми напомня вас... феята на цветята!

Тя потръпна. Сега дори повече от преди знаеше какво означава за него, защото новата пролет ѝ бе открила тайната, която зрее в сърцата на всички живи същества. Страните ѝ поруменияха като лилии по заник слънце.

— Феята на цветята ли?... — промълви замислено тя. — Бих желала да бъда най-малкото фея, способна да премахне вашата тъга.

— Ах... — изстена той. — Една дума би била достатъчна... Наистина тя е най-великата измежду всички... по-велика от всяка

постъпка, а аз съм тъй жалък, че не я заслужавам.

— Вие заслужавате всичко! — каза тя.

— Не говорете повече!... — рече бързо той. — Не ме оставяйте да се надявам на нещо невъзможно...

— Защо да е невъзможно?... — отрони тя и сведе глава.

Той се разтрепери от глава до пети и продума изнемогващ, с лице, бледно като облаците:

— Нима няма да ме отблъснете?

Тя му се усмихна нежно и закачливо и му подаде ръка... Той улови мъничката длан, като изхлипа от щастие, опря коляно в земята и изрече вечните слова от Книгата на книгите:

— „Големи води не могат угаси любовта, и реки не ще я залеят.“^[1]

[1] Песен на песните, 8:7. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.